

ΖΙΛΜΠΕΡ ΣΙΝΟΥΕ

Ο προφήτης
του Θεού

Η ζωή του Μωάμεθ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: L'ENVOYÉ DE DIEU
Από τις Εκδόσεις L'Archipel, Παρίσι 2015
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Ο Προφήτης του Θεού – Η ζωή του Μωάμεθ**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Gilbert Sinoué
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Βασιλική Κοκκίνου
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ελένη Γεωργοστάθη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Δημήτρης Χαροκόπος
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Éditions de l'Archipel, 2015
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Galyna Andrushko/123rf.com,
Engin Korkmaz/123rf.com
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2016

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-1656-4
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-1657-1

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΖΙΛΜΠΕΡ ΣΙΝΟΥΕ

Ο Προφήτης
του Θεού

Η ζωή του Μωάμεθ

Μετάφραση: Βασιλική Κοκκίνου

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ
ΤΟΥ ΖΙΑΜΠΙΕΡ ΣΙΝΟΥΕ

Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ κυκλοφορούν:

- Η Αιγυπτία*, 1996, μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Η κόρη του Νείλου, 1996, μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Το ζαφείρι του Θεού, 1997, μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Η πορφύρα και η ελιά, 1999, μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Το αγόρι της Φλάνδρας, 2000, μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Η σοφία της Ανατολής, 2001, μτφρ. Ρεβέκκα Πέσσαχ
Μέρες και νύχτες της ζωής μου, 2002,
μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Αβικέννας ή Ο δρόμος του Ισπαχάν, 2004,
μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Μοχάμετ Αλι, Ο τελευταίος φαράω της Αιγύπτου, 2004,
μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Οι σιωπές του Θεού, 2005, μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Στην αυγή μιας νέας εποχής, 2006, μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Ακενατόν, ο καταραμένος θεός, 2006, μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Ταξίδι χωρίς επιστροφή, 2007, μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Η στανρωμένη βασίλισσα, 2007, μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Ο Συνταγματάρχης και το Παιδί-Βασιλιάς, 2008,
μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Εγώ, ο Ιησούς, 2009, μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Φλόρενς Νάιτινγκεϊλ, η νοσοκόμα της καρδιάς μας,
2010, μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Ερεβάν, 2010, μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Η πνοή του γιασεμού, 2012, μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Η κραυγή της πέτρας, 2013, μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου
Ο άντρας που κοιτούσε το σκοτάδι, 2014,
μτφρ. Βασιλική Κοκκίνου

Επίσης:

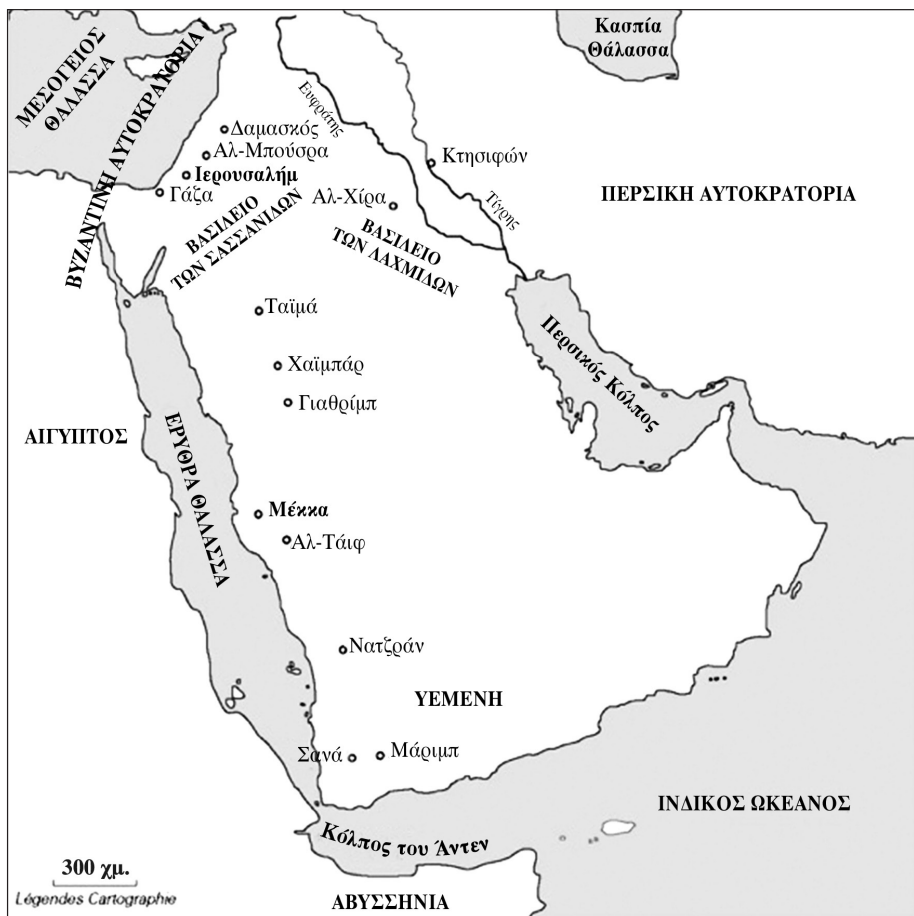
Λαϊδή Χάμιλτον, μια ζωή γεμάτη πάθος, 2002, εκδ. Σμίλη

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Δεν υπάρχει αμφιβολία πως οποιαδήποτε βιογραφία του προφήτη του Ισλάμ είναι απλώς ένα μυθιστόρημα, ευελπιστούμε, ιστορικό. Συνεπώς, το δίλημμα που τίθεται στον ιστορικό είναι το ακόλουθο και δίνεται συνοπτικά από τον Χάραλντ Μότζκι στο *The Origins of Islamic Jurisprudence*: «Από τη μια, δεν είναι δυνατόν να γράψει κάποιος μια βιογραφία του Προφήτη χωρίς να κατηγορηθεί για μη τεκμηριωμένη αξιολόγηση των πηγών, ενώ, από την άλλη, όταν προβαίνει σε μια τεκμηριωμένη αξιολόγηση των πηγών, είναι απλώς αδύνατον να γράψει μια τέτοια βιογραφία».

Στη πλειονότητα των παραθεμάτων από το Κοράνι ακολουθείται η μετάφραση της Πέρας Κουμούση (*Το Ιερό Κοράνι*, Εμπειρία Εκδοτική, Αθήνα 2002), με μεμονωμένες αποκλίσεις για λόγους νοήματος ή ομοιομορφίας. (Σ.τ.Ε.)

Η Αραβία την εποχή του Προφήτη

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Αραβία πριν από τον Προφήτη

Η προϊσλαμική εποχή στην Αραβία είναι γνωστή με την ονομασία *τζαχιλίγια* ή εποχή της άγνοιας. Οι άνθρωποι διήγαν τότε νομαδική ζωή και συγκροτούσαν πολλές φυλές και πατριές. Η καθημερινότητά τους συνίστατο από αδιάκοπες μάχες, ενίοτε αμυντικές, για να προστατέψουν πηγάδια ή βοσκότοπους, ενίοτε επιθετικές. Μια φυλετική αλληλεγγύη, ακλόνητη και ιερή, ένωνε τους ανθρώπους μεταξύ τους· όλοι γνώριζαν ότι μπορούσαν να βασίζονται στους ανθρώπους της φυλής τους και στους συμμάχους τους αν δέχονταν επίθεση, τραυματιζόνταν ή σκοτώνονταν από το μέλος μιας άλλης φυλής.

Από πολιτική σκοπιά, η σκιά δύο γιγάντων έπεφτε βαριά στην περιοχή: στη Δύση, η Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, χριστιανική· στην Ανατολή, η Περσική Αυτοκρατορία των Σασσανιδών, που πίστευε στον θεό Αχούρα Μάζντα.

Από θρησκευτική άποψη, έβρισκε κανείς χριστιανούς, νεστοριανούς ή κόπτες, και εβραϊκές φυλές, κυρίως στον Νότο. Οι Εβραίοι, ειδικότερα, είχαν ιδρύσει αγροτικές αποικίες στη

Χετζάζη, ενώ τρεις εβραϊκές φυλές κατοικούσαν στην πόλη της Μεδίνας*. Όσο για τους Άραβες, αυτοί ήταν πολυθειστές, δεισιδαίμονες και λάτρευαν πολλά είδωλα.

Η κατανάλωση του κρασιού ήταν ευρέως διαδεδομένη, όπως και τα τυχερά παιχνίδια. Τόσο οι Άραβες όσο και οι Εβραίοι ασκούσαν την τοκογλυφία. Όσον αφορά τις γυναίκες, αυτές δεν είχαν καμία θέση στην κοινωνία. Η γέννηση ενός κοριτσιού θεωρείτο κακοτυχία, αν δεν το έθαβαν ζωντανό.

Η Μέκκα, θρησκευτικό και εμπορικό κέντρο, έχαιρε ιδιαίτερου κύρους, λόγω της παρουσίας της Κάαμπα**, που ήταν τόπος ιερός και σεβαστός πολύ πριν από την άνοδο του Ισλάμ.

Μια ισχυρή νομαδική φυλή, οι Κουραϊσίτες, ήταν κύριοι της πόλης, ενώ δύο πατριές μοιράζονταν τα πρωτεία: εκείνη των Μπανού Χάσιμ, στην οποία ανήκε ο Μωάμεθ και αντιπροσωπεύεται σήμερα από τη δυναστεία των Χασιμιτών της Ιορδανίας, και η πατριά των Μπανού Ουμιάι, στην οποία ανήκε ο Αμπού Σουφιάν, ο κυριότερος αντίπαλος του Προφήτη, ο οποίος έδωσε το όνομά του στη δυναστεία των Ομεϋαδών.

Σ' αυτό το περιβάλλον, λοιπόν, ένα πρωί του Οκτώβρη του έτους 570 της σύγχρονης εποχής, γεννήθηκε ένα παιδί.

Θα έφερνε μεγάλες ανατροπές όχι μόνο στην περιοχή, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο.

---

* Η παλιά Γιαθρίμπ. Η πόλη θα βαπτιστεί Μεδίνα μετά τον θάνατο του Προφήτη. Για λόγους απλοποίησης, υιοθετήσαμε αυτό το όνομα από την αρχή.

** Σημαίνει «ο κύβος».

1

«Ορκίζομαι στα άλογα της μάχης που ρουθουνίζουν,
στις σπίθες που εκτινάσσουν με κάθε καλπασμό,
στις αυγινές επιδρομές».

Κοράνι, 100, 11

Μεδίνα, έτος 672 μ.Χ.

ΤΟΥΤΗ ΤΗ ΓΗ που την πατώ, την πάτησε κι Εκείνος». Ο Χουσεΐν Αμπντ αλ-Τζαουάντ κροτάλισε τη γλώσσα, χαλάρωσε τα γκέμια και το άλογό του τάχυνε τον τριποδισμό του. Είχε υποσχεθεί στον γέροντα ότι θα ήταν εκεί πριν από το τελευταίο φως της ημέρας.

Τριαντάρης, ψηλόλιγνος, με πρόσωπο μαυρισμένο από τον ήλιο, με το κρανίο κρυμμένο κάτω από μια κουφία, ο Αμπντ αλ-Τζαουάντ ήταν πράγματι από τη γη της Αραβίας· από καμία άλλη. Έβαλε το χέρι του μηχανικά στο διακάκι που ήταν τοποθετημένο πάνω στη σέλα για να βεβαιωθεί ότι ήταν όντως εκεί.

«Την ανάμνηση, πρέπει να σώσεις την ανάμνηση, προτού οι άνεμοι της ερήμου τη σβήσουν για πάντα».

Παιδί της Μέκκας, ο Αμπντ αλ-Τζαουάντ είχε την τύχη να μάθει να διαβάζει και να γράφει. Ένα προνόμιο που όφει-

λε στον πατέρα του, έναν Βεδουίνο της γενιάς των Λαχμιδών, μιας πανάρχαιας φυλής που οι ρίζες της χάνονταν στη μνήμη των άστρων. Η ανάγνωση και η γραφή, σύμφωνα με τον πατέρα του Αμπντ αλ-Τζαουάντ, ήταν ο μόνος δρόμος που οδηγούσε στην ελευθερία. Δεν αποτελεί έκπληξη λοιπόν ότι, στη συνέχεια, ο νέος κατέλαβε τη θέση του δημόσιου γραφιά. Θα μπορούσε να συνεχίσει έτσι επ' άπειρον τη ζωή του, αν δεν είχε δει εκείνα τα όνειρα· όνειρα επανερχόμενα, που τον βασάνιζαν, και όχι μόνο στον ύπνο του. Ήταν επίσης κι εκείνη η φωνή που δεν είχε πάψει να του ψιθυρίζει, όπως λέμε σε κάποιον ένα μυστικό: «Την ανάμνηση, πρέπει να σώσεις την ανάμνηση...»

Αλήθεια, ποια ανάμνηση άξιζε να σωθεί, εκτός από εκείνη του Απεσταλμένου; Εκείνου του ανθρώπου που δεν έμοιαζε με κανέναν άνθρωπο. Εκείνου του αποδέκτη του θείου λόγου.

Πεπεισμένος ότι αυτή η αποστολή είχε εναποτεθεί στους δικούς του ώμους, ο Χουσέιν Αμπντ αλ-Τζαουάντ κίνησε αμέσως να βρει έναν επιζήσαντα· έναν *σάχεμπ*. Έναν σύντροφο. Κάποιον από τους μάρτυρες που είχαν την ευτυχία και τη δόξα να συναναστραφούν τον Απόστολο του Αλλάχ. Τον θεωρούσαν τον πιο σοφό άνθρωπο της Χερσονήσου. Ήξερε το Κοράνι απέξω και διέθετε βαθιά γνώση των θρησκειών που αναφέρονταν στο Βιβλίο· γνώριζε την Τορά και τα Ευαγγέλια. Αυτόν τον σπάνιο άνθρωπο τον είχε βρει ο Χουσέιν. Ονομαζόταν Σολιμάν Αλ-Ναμπάτι. Ήταν ένας άνθρωπος χωρίς ηλικία πια και ζούσε στη Μεδίνα. Θα μπορούσε να αφηγηθεί στον Αμπντ αλ-Τζαουάντ αυτά που οι άλλοι ήξεραν μόνο αποσπασματικά. Σαράντα χρόνια είχαν περάσει από τότε που ο Μωάμεθ –η ειρήνη και η ευλογία του Θεού μαζί του– είχε πάει να βρει τον δημιουργό του· οι τελευταίοι μάρτυρες είχαν φύγει κι αυτοί. Έπρεπε να βιαστεί.

Η Μεδίνα μόλις είχε φανεί.

Τη Μεδίνα την αποκαλούσαν επίσης Μαντίνατ αλ-Νάμπι, πόλη του Προφήτη, από τότε που μετανάστευσε μια μέρα του Ντου-αλ-Χίτζα, του έτους μηδέν*. Εδώ αναπαυόταν το ιερό λείψανό του, θαμμένο στο σπίτι όπου είχε ζήσει. Δεν υπήρχε κέντρο, για να πούμε την αλήθεια: η πόλη εκτεινόταν σε μια έκταση πολύ μεγάλη, πάνω από δεκαπέντε λεύγες**, και αποτελείτο από σκόρπια χαμόσπιτα, τριγυρισμένα από φοινικιές και καλλιεργημένους αγρούς. Για να προστατευτούν από τους άρπαγες, οι κάτοικοι της Μεδίνας είχαν κατασκευάσει περίπου διακόσια μικρά φρούρια, στα οποία κατέφευγαν σε περίπτωση κινδύνου.

Ο Χουσεΐν δεν άργησε να εντοπίσει το σπίτι του αφέντη Αλ-Ναμπάτι. Τον είχαν προειδοποιήσει: ήταν το μόνο σε ορθογώνιο σχήμα. Όλα τα άλλα ήταν κυκλικά. Για πολύ καιρό, τα ορθογώνια σπίτια, που έμοιαζαν πολύ με το σχήμα της Κάαμπα, τα έβλεπαν με αποδοκιμαστικό βλέμμα. Θεωρούσαν την αρχιτεκτονική τους έλλειψη σεβασμού προς τον οίκο του Αλλάχ. Όμως, εδώ και λίγο καιρό, στη Μέκκα, αλλά και στη Μεδίνα, τα πράγματα είχαν αρχίσει ν' αλλάζουν.

Ο νέος άντρας ξεπέζεψε από το άλογο, πήρε βαθιά αναπνοή, προχώρησε μέχρι τη θύρα και χτύπησε δυο φορές.

Ακούστηκε θόρυβος βημάτων.

Το θυρόφυλλο άνοιξε.

Ένας άντρας έκανε την εμφάνισή του. Πενηντάρης. Το πρόσωπό του ήταν στεγνό και μαυρισμένο, ενώ μια γενειάδα στο περίγραμμα του του έδινε ύφος αυστηρό.

---

* 16 Ιουλίου 622 του Γρηγοριανού Ημερολογίου.

** Περίπου εξήντα χιλιόμετρα.

«Αλ σαλάμ αλέικουμ, η ειρήνη μαζί σου», είπε ο Αμπντ αλ-Τζαουάντ.

Συνειδητά ο νέος άντρας είχε χαιρετήσει μ' αυτά τα λόγια, τα οποία προορίζονταν μόνο για τους γιους του Ισλάμ και όχι για τις άλλες κοινότητες.

«Αλέικουμ αλ σαλάμ, και σε σένα ειρήνη», απάντησε ο άντρας. «Τι μπορώ να κάνω για σένα;»

«Το όνομά μου είναι Χουσέιν Αμπντ αλ-Τζαουάντ».

Ο άντρας υποκλίθηκε.

«Ο πατέρας μου περιμένε την επίσκεψή σου. Με λένε Φάντελ. Ακολούθησέ με».

Ο Αλ-Τζαουάντ παρατήρησε ότι ο τόπος του ήταν ευγενικός αλλά χωρίς θέρημη.

Διέσχισαν μια ορθογώνια αυλή σκεπασμένη από κλαδιά φοινικιών, πέρασαν δίπλα από ένα πηγάδι και μπήκαν σε έναν προθάλαμο που οδηγούσε σε ένα μεγάλο δωμάτιο. Χαλιά και μαξιλάρια κάλυπταν το έδαφος. Ένας λύχνος πάνω σε ένα σκαμνί σκόρπιζε ένα κιτρινωπό φως. Στα αριστερά, ένας διάδρομος. Σίγουρα θα οδηγούσε σε άλλα δωμάτια του σπιτιού. Ο Αμπντ αλ-Τζαουάντ ξαφνιάστηκε όταν διαπίστωσε ότι μάλλον δεν υπήρχε πέρασμα για τις γυναίκες. Έβγαλε το συμπέρασμα ότι οι σύζυγοι του Αλ-Ναμπάτι θα είχαν πεθάνει και ότι ο γιος του, ο Φάντελ, ήταν ίσως ανύπαντρος.

«Κάθισε», του είπε ο τελευταίος. «Πάω να φωνάξω τον πατέρα μου».

Ενώ ο άντρας αποσυρόταν, ο Αμπντ αλ-Τζαουάντ πήγε σε μια γωνιά, έβγαλε από το δισάκι του μια δέσμη από χαρτιά κάρναβης, ένα μικρό κιβώτιο που εμπεριείχε όλα όσα είναι απαραίτητα για το γράψιμο, έναν κάλαμο και ένα μελανοδοχείο, και τα έβαλε μπροστά του. Κι αν ο γέροντας είχε χάσει τη μνήμη του; Αν είχε ξεχάσει κάποια κομμάτια της ιστο-

ορίας; Όχι. Διαφορετικά, δε θα είχε απαντήσει στο αίτημά του.

«Καλώς όρισες!»

Ο Σολιμάν Αλ-Ναμπάτι προχώρησε προς το μέρος του, στηριγμένος με το δεξί του χέρι σε ένα μπαστούνι. Το βήμα του ήταν ασταθές και βιάδιζε σκυφτός. Με το άλλο χέρι κρατούσε ένα βιβλίο. Πόσων χρόνων να ήταν άραγε; Ογδόντα ετών; Χιλίων ετών; Το πρόσωπό του ήταν πετσι και κόκαλο, καλυμμένο με μια παχιά γκριζα γενειάδα. Το βλέμμα του ωστόσο ήταν απίστευτα φωτεινό.

Ο Αμπντ αλ-Τζαουάντ σηκώθηκε αμέσως.

«Αλ σαλάμ αλείκουμ, αφέντη Αλ-Ναμπάτι».

«Έκανες καλό ταξίδι; Πρέπει να είσαι εξουθενωμένος. Ο δρόμος είναι πολύ μακρὺς από τη Μέκκα στη Μεδίνα».

«Αυτό είναι αλήθεια, αλλά η προοπτική να σας συναντήσω απάλυνε την πορεία μου».

«Βρίσκω το διάβημά σου πολύ ευγενικό, γιε μου. Όπως βλέπεις, είμαι γέρος άνθρωπος. Ένας γέροντας κουρασμένος και ταλαιπωρημένος. Θα έπρεπε να έχω πεθάνει εδώ και καιρό, αλλά φαίνεται ότι ο θάνατος με ξέχασε. Θέλεις ένα ποτήρι τσάι;»

«Ευχαριστώ. Αργότερα ίσως. Ομολογώ ότι βιάζομαι να σας ακούσω».

«Έχεις δίκιο. Κανείς δεν μπορεί να μας εγγυηθεί το αύριο. Όμως, πριν αρχίσω, θα ήθελα να διευκρινίσω μερικά σημεία».

Ο Αλ-Ναμπάτι κάθισε βαριά σε ένα χαλί, ακούμπησε πάνω σε μερικά μαξιλάρια και απόθεσε το βιβλίο που κρατούσε πάνω στα πόδια του.

«Κατ' αρχάς, μάθε ότι τον πρώτο καιρό η θρησκεία που κήρυττε ο Προφήτης δε λεγόταν ακόμη “Ισλάμ”. Το όνομα που χρησιμοποιούσαν για να την προσδιορίσουν ήταν *ταζάκι*, “ηθική υπεροχή”, “χρησιότητα”. Μετά την Εγίρα, ανα-

φέρεται στους μουμινούμ, “σ’ εκείνους που πιστεύουν”. Μόλις στο τέλος του δεύτερου έτους στη Μεδίνα προσδιόρισε ο Προφήτης τη θρησκεία που αποκαλύφθηκε από το Κοράνι με το όνομα “Ισλάμ”, “υποτάσσομαι”».

Έκανε μια παύση και ο τόνος της φωνής του έγινε πιο σοβαρός.

«Κάποιοι από αυτούς που θα σε διαβάσουν κάποτε θα σου πουν ότι το Ισλάμ δε γεννήθηκε στη Χετζάζη* αλλά στη Συρία· ότι το Κοράνι δεν μπορεί να θεωρηθεί αξιόπιστο αποδεικτικό στοιχείο· ότι οι λόγιοι δε θα μπορέσουν να βασιστούν στη μαρτυρία μου. Θα σου πουν επίσης ότι το μήνυμα του Απεσταλμένου είναι απλώς μια κοινή λογοκλοπή του χριστιανισμού και του ιουδαϊσμού και, κυρίως, ότι πηγάζει από τους ιουδαιοαναζαρηνούς και...»

«Τους ιουδαιοαναζαρηνούς;»

«Τους ναζαρά**, ναι. Λίγα χρόνια μετά την εξαφάνιση του Ιησού***, δημιουργήθηκαν σχίσματα μεταξύ των μαθητών του. Σχηματίστηκε μια ομάδα που διαχώρισε τη θέση της από τους χριστιανούς και τους Εβραίους, μην αναγνωρίζοντας τις δυο κοινότητες. Γι’ αυτούς τους αιρετικούς, ο Ιησούς σε καμία περίπτωση δεν μπορούσε να είναι γιος του Θεού, αλλά ένας προφήτης μεταξύ άλλων, τον οποίο πήραν οι άγγελοι πριν πεθάνει στον σταυρό. Κοντολογίς, αυτοί οι άνθρωποι θεωρούσαν τον εαυτό τους ως τους μοναδικούς και αληθινούς κληρονόμους του Αβραάμ, τους “καθαρούς”».

«Εξακολουθούν να ζουν στην Ιερουσαλήμ;»

«Όχι, μετά τη δεύτερη καταστροφή του εβραϊκού ναού

* Βορειοδυτικά της Αραβικής Χερσονήσου.

** Όρος ο οποίος, στα αραβικά, σημαίνει «χριστιανό».

*** Για καλύτερη κατανόηση, προτιμήσαμε τα λατινικά ονόματα.

και την εισβολή των Ρωμαίων, έφυγαν και εγκαταστάθηκαν στη Συρία, στην περιοχή της Μπούσρα, μεταξύ άλλων».

Ο Αλ-Τζαουάντ παρατήρησε: «Είναι πεπεισμένοι ότι ο Ιησούς δεν είναι γιος του Θεού, ότι δεν πέθανε πάνω στον σταυρό. Αυτό ακριβώς δε λέμε κι εμείς οι μουσουλμάνοι*» Άρχισε να απαγγέλλει: «Ο Μεσσίας, ο γιος της Μαρίας, ήταν απλώς ένας απόστολος του Αλλάχ. Δοξασμένο ας είναι το όνομα του Αλλάχ που δεν έχει γιο**».

Ο σάχεμπ χαμογέλασε. «Βλέπω ότι γνωρίζεις το Κοράνι σου. Βέβαια. Αλλά πώς αυτό μας καθιστά απογόνους αυτής της σέκτας;»

«Μα κι εμείς δεν αναγνωρίζουμε τους χριστιανούς και τους Εβραίους;»

«Λάθος!» Άρπαξε το βιβλίο και το κούνησε. «Αυτό είναι το Κοράνι! Το ιερό βιβλίο. Ξέρεις ότι...»

Ο Αλ-Τζαουάντ έβγαλε μια κραυγή έκπληξης.

«Έχετε κι εσείς αντίτυπο;»

«Όπως βλέπεις».

«Προσπάθησα πολύ να αποκτήσω κι εγώ ένα, αλλά δεν τα κατάφερα».

«Αυτό δε με εκπλήσσει. Μόλις πριν από δεκαπέντε χρόνια ολοκληρώθηκε το απάνθισμα των εδαφίων***. Εξάλλου, τα αντίγραφα είναι σπάνια και είναι πολύ δύσκολο να τα καταλάβει κανείς. Μια δυσκολία που οφείλεται κυρίως στο σύστημα γραφής. Σίγουρα γνωρίζεις ότι δεν υπάρχει παρά μόνο ένας χαρακτήρας για τους φθόγγους μπ, τ, θ, ν ή γ

---

* Η λέξη «μουσουλμάνος» σημαίνει στην κυριολεξία «εκείνος που υποτάσσεται μόνο στη θέληση του Θεού».

** Κοράνι, 4, 171.

*** Μεταξύ 650 και 655, με την προτροπή του χαλίφη Οσμάν ιμπν Αφάν.

ένας μόνο επίσης για τους φθόγγους χ, τζ ή κχ. Το ίδιο σύνολο λοιπόν χαρακτήρων μπορεί να συνθέσει διαφορετικές λέξεις με διαφορετική σημασία. Από το ένα τέμενος στο άλλο, από τη μία περιοχή στην άλλη, οι νοηματικές παραλλαγές του κειμένου δεν έπαψαν να αυξάνονται, και είναι πολλοί οι σοφοί που αναρωτιούνται ακόμη για την έννοια ορισμένων όρων και ποια είναι η συγκεκριμένη σημασία μερικών εδαφίων».

Ο γραφέας κούνησε το κεφάλι.

«Τι θα λέγατε να ξαναγυρίζαμε στο θέμα μας; Έλεγα ότι κι εμείς δεν αναγνωρίζουμε τους χριστιανούς και τους Εβραίους. Κι εσείς απαντήσατε “Λάθος!”».

«Ακριβώς. Εμείς θεωρούμε ότι οι δύο κοινότητες ανήκουν στους “ανθρώπους του Βιβλίου”. Έχει λεχθεί...»

Ο *σάχεμπ* πήρε το Κοράνι και, χωρίς να το ανοίξει, απήγγειλε: «“Πιστεύουμε στον Αλλάχ και σε ό,τι αποκάλυψε σε μας, στον Αβραάμ, στον Ισμαήλ, στον Ισαάκ, στον Ιακώβ και τις φυλές τους. Πιστεύουμε στις αποκαλύψεις που ο Μωυσής, ο Ιησούς και οι άλλοι προφήτες δέχτηκαν από τον Κύριο. Δεν ξεχωρίζουμε κανέναν από αυτούς και μόνο στον Αλλάχ έχουμε υποταχτεί”*. Η αλήθεια είναι πως οι ιουδαίοναζαρηνοί είδαν το μήνυμα του Ιησού μόνο ως μέσον με το οποίο θα πραγματοποιούσαν ένα πολιτικο-θρησκευτικό όνειρο!»

Ο Αλ-Τζαουάντ συνοφρυώθηκε. Λίγο έλειψε να πει ότι ήταν το ίδιο όνειρο που ακολούθησε και ο Μωάμεθ, όμως θεώρησε πιο ευγενικό να μη μιλήσει. Μέχρι τότε, η μανία του να θέτει διαρκώς ερωτήσεις για τα πάντα, να προσπαθεί να αυξήσει τις γνώσεις του, μόνο προβλήματα του είχε δημιουρ-

---

* Κοράνι, 2, 136.

γήσει. Αν δεν ήθελε να ταράξει τον συνομιλητή του, προς το συμφέρον του ήταν να δείξει αυτοσυγκράτηση.

«Κοίτα πώς γλευάζουν οι Ιουδαίοι», συνέχισε ο Αλ-Ναμπάτι, «όταν οι χριστιανοί βεβαιώνουν ότι ο Ιησούς είναι ο γιος του Θεού, ότι πέθανε και αναστήθηκε! Κοίτα πώς κοροϊδεύουν οι χριστιανοί όταν οι Ιουδαίοι ισχυρίζονται ότι είναι ο περιούσιος λαός και κοίτα πώς αμφότεροι διακηρύττουν τη δυσπιστία τους, όταν εμείς βεβαιώνουμε ότι ο Μωάμεθ –ευλογημένο να είναι το όνομά του– ήρθε να αποτελειώσει αυτό που έμεινε μισό και ότι είναι η σφραγίδα των προφητών».

Ο γέροντας έσκυψε ελαφρά.

«Παιδί μου, άκουσέ με καλά: το να θέλεις μία μόνο θρησκεία να κυριαρχεί πάνω σε όλες τις άλλες είναι σαν να θέλεις να υπάρχει μόνο ημέρα και ποτέ πια νύχτα, να υπάρχουν μόνο χουρμαδιές και κανένα άλλο είδος δέντρου, η έρημος να βασιλεύει παντού και να μην υπάρχουν λουλούδια, να υπάρχουν μόνο αρσενικά παιδιά και όχι κορίτσια. Έγινα σαφής;»

Ο νέος άντρας κούνησε καταφατικά το κεφάλι. Πώς να αμφισβητήσει το αδιαμφισβήτητο;

Πήρε τον κάλαμό του, το βούτηξε στο μελάνι και ετοιμάστηκε να γράψει.

Ακολούθησε σιωπή. Τελικά η φωνή του γέροντα υψώθηκε: «“Ευλογημένος ο Αλλάχ, ο ποιητής του κόσμου. Ο φιλεύσπληνος, ελεήμων Θεός. Κάτοχος της Ημέρας της Κρίσεως”*».

---

* Κοράνι, 1.

«Ο Αβραάμ ικέτευσε τον Κύριο:
 “Κύριε, δώσε μου ασφάλεια μέσα σε αυτή
 τη χώρα και φύλαξε τα παιδιά μου και μένα
 από την ειδωλολατρία”».

Κοράνι, 14, 35

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΚΕ και είπε: “Σήκωσε τα μάτια στον ουρανό και μέτρησε τ’ άστρα αν μπορείς να τα απαριθμήσεις. Τόσοι θα είναι οι απόγονοί σου”.

»Με το βλέμμα βυθισμένο στον ουράνιο θόλο, ο Αβραάμ μόνο να φανταστεί μπορούσε πόσα φωτεινά σημάδια έλαμπαν στον ουρανό. Πώς ήταν δυνατόν να αποκτήσει τόσο πολλούς απογόνους τη στιγμή που η Σάρρα, η γυναίκα του, εξήντα ενός ετών ήδη, ήταν στείρα;

»Η Σάρρα είχε μια Αιγύπτια υπηρέτρια, την Άγαρ. Η Σάρρα είπε στον Αβραάμ: “Πήγαινε, σε παρακαλώ, με την υπηρέτριά μου. Ίσως, μέσω αυτής, αποκτήσω παιδιά”.

»Ο Αβραάμ πήγε με την Άγαρ. Όταν η Άγαρ έμεινε έγκυος, αντιμετώπιζε την κυρά της με περιφρόνηση. Τότε η Σάρρα είπε στον Αβραάμ: “Η προσβολή που μου έγινε αφορά εσένα. Εγώ έβαλα την υπηρέτριά μου στην αγκαλιά σου· κι όταν αυτή είδε

ότι έμεινε έγκυος, με αντιμετώπισε με περιφρόνηση. Ας γίνει ο Κύριος κριτής ανάμεσα σ' εσένα κι εμένα!”

»Ο Αβραάμ απάντησε στη Σάρρα: “Η υπηρέτρια είναι στη δική σου εξουσία, φέρσου της όπως εσύ θεωρείς σωστό”.

»Τότε η Σάρρα άρχισε να κακομεταχειρίζεται την Άγαρ και η Άγαρ έφυγε μακριά της.

»Ο άγγελος του Κυρίου τη βρήκε στην έρημο και της είπε: “Άγαρ, υπηρέτρια της Σάρρας, από πού έρχεσαι και πού πηγαίνεις;”

»“Φεύγω μακριά από την κυρά μου”, απάντησε εκείνη.

»Ο άγγελος του Κυρίου τής είπε: “Γύρνα στην κυρά σου και ταπεινώσε τον εαυτό σου κάτω από το χέρι της”. Και πρόσθεσε: “Θα γεννήσεις γιο, τον οποίο θα ονομάσεις Ισμαήλ· διότι ο Κύριος σε άκουσε μες στη θλίψη σου. Θα πολλαπλασιάσω τους απογόνους σου και θα είναι τόσο πολλοί που κανείς δε θα μπορεί να τους μετρήσει”.

»Ταραγμένη ακόμη από τη θεϊκή αποκάλυψη, η Άγαρ επέστρεψε κοντά στον Αβραάμ και στη Σάρρα και τους ανέφερε τα λόγια του αγγέλου. Τότε οι εντάσεις μεταξύ των δύο γυναικών καταλάγιασαν για ένα διάστημα. Όταν γεννήθηκε το παιδί, ο Αβραάμ το ονόμασε Ισμαήλ, όπως είχε συστήσει η οπτασία. Όνομα που σημαίνει “Ο Θεός εισάκουσε”.

»Έπειτα από μερικά χρόνια, όταν το παιδί ήταν στο δέκατο έτος της ζωής του, ο Αβραάμ έλαβε ένα νέο θεϊκό μήνυμα: “Και η Σάρρα θα σου δώσει έναν γιο. Θα πρέπει να πάρει το όνομα Ισαάκ. Χάρη στον Ισμαήλ, τον ευλόγησα και θα φτιάξω από αυτόν ένα μεγάλο έθνος. Όμως τη συμμαχία μου θα την εδραιώσω με τον Ισαάκ, τον οποίο θα γεννήσει η Σάρρα, του χρόνου, την ίδια εποχή”.

»Την επόμενη χρονιά η Σάρρα γέννησε ένα αγοράκι. Τον Ισαάκ. Όνομα που σημαίνει “γέλιο”. Κι αυτό γιατί, ακούγο-

ντας τα λόγια του αγγέλου, η Σάρρα, γεμάτη αμφιβολία, έβαλε τα γέλια.

»Τα δυο αγόρια μεγάλωσαν. Μια μέρα που τσακώνονταν, όπως τσακώνονται όλα τα παιδιά, ο Αβραάμ τα πρόσταξε να παραβγούν στο τρέξιμο. Αυτά υπάκουσαν και ο Ισμαήλ ξεπέρασε τον αδελφό του, τον Ισαάκ. Ο Αβραάμ πήρε τον Ισμαήλ στα γόνατά του και έβαλε τον Ισαάκ να καθίσει δίπλα του. Η Σάρρα όμως τους παρακολουθούσε και είδε τον Αβραάμ να παίρνει στα γόνατά του τον Ισμαήλ και να καθίζει τον Ισαάκ πλάι του. Θύμωσε πολύ και είπε στον σύζυγό της: “Διάλεξες τον γιο της δούλας να πάρεις στα γόνατά σου, ενώ τον γιο μου τον έβαλες να καθίσει δίπλα σου!”

»Γεμάτη οργή, αποφάσισε να ακρωτηριάσει την Άγαρ για να δείχνει άσχημη. Όταν ο Αβραάμ είδε τον θυμό της Σάρρας, επενέβη και είπε: “Αρκέσου να την ταπεινώσεις τρυπώντας της τα αυτιά”.

»Η Σάρρα το έκανε και, έκτοτε, αυτό έγινε συνήθεια στις γυναίκες.

»Έπειτα από λίγο καιρό, η Σάρρα τα έβαλε πάλι με την Άγαρ: “Δε σε θέλω πια στο μέρος όπου βρίσκομαι εγώ!”

»Και είπε στον Αβραάμ να διώξει την Άγαρ μακριά της. Ο Θεός τότε ενέπνευσε στον Αβραάμ την ιδέα να οδηγήσει την Άγαρ και τον Ισμαήλ στη Μέκκα. Ο άγγελος Γαβριήλ πήγε μαζί τους για να τους δείχνει τον δρόμο.

»Όταν έφτασαν στο μέρος που εκείνη την εποχή ήταν ένας έρημος και αφιλόξενος τόπος, ο Αβραάμ ρώτησε τον Γαβριήλ: “Εδώ έχω διαταγή να τους αφήσω;”

»“Ναι”, του απάντησε ο άγγελος.

»Ο Αβραάμ έδωσε στην Άγαρ ένα σακούλι με χουρμάδες και ένα ασκί με νερό και πήρε τον δρόμο του γυρισμού.

»Η Άγαρ εξέτασε εκείνο το μέρος όπου τους εγκατέλειψε

ο Αβραάμ και ανησύχησε πολύ. Η ζέστη ήταν αποπνικτική και δεν υπήρχε ούτε ένα σημάδι νερού στον ορίζοντα. Σε λίγο, ο Ισμαήλ, διψασμένος, άρχισε να κλαίει και να φωνάζει, αληθινό μαρτύριο για την καρδιά της Άγαρ. Μην αντέχοντας πια να τον βλέπει να υποφέρει έτσι, κατευθύνθηκε προς το Αλ-Σαφά, τον πιο κοντινό λόφο, και ανέβηκε μέχρι την κορυφή, μήπως και διακρίνει κανέναν άνθρωπο. Δεν υπήρχε κανείς. Κατέβηκε πάλι κάτω στην κοιλάδα και, μαζεύοντας όσες δυνάμεις της απέμεναν, σκαρφάλωσε στον λόφο Μάρουα. Έκανε αυτή τη διαδρομή επτά φορές*. Όταν έφτασε για έβδομη φορά στην κορυφή του Μάρουα, η Άγαρ άκουσε μια φωνή, που την πήρε για ανθρώπινη. Στην αρχή δεν το πίστεψε, νόμισε ότι έπεσε θύμα παραίσθησης. Η φωνή αντήχησε πάλι. Τότε εκείνη ικέτευσε τον Θεό: “Αφού με έκανες ν’ ακούσω τη φωνή Σου, σώσε με! Δεν έχω άλλες δυνάμεις πια, το ίδιο και ο γιος μου”.

»Η φωνή απάντησε: “Τι έχεις, Άγαρ; Μη φοβάσαι, διότι ο Θεός άκουσε το παιδί από κει που είναι. Σήκω πάνω! Σήκωσε και το παιδί και πάρ’ το από το χέρι, γιατί από αυτό θα δημιουργήσω ένα μεγάλο έθνος”.

»Καθησυχασμένη, η Άγαρ πήγε να βρει τον Ισμαήλ και είδε ότι χαμογελούσε. Τη στιγμή που πήγε να τον αγκαλιάσει, το παιδί χτύπησε την άμμο με τη φτέρνα του και έγινε ένα απίστευτο θαύμα: μια πηγή ξεπήδησε από κει. Πώς ήταν δυνατόν; Από πού έβγαινε εκείνο το νερό;

»Αργότερα, αυτή την πηγή την ονόμασαν Ζάμζαμ.

»Τότε εκεί κοντά φάνηκε μια φυλή που ερχόταν από την Υεμένη. Ήταν η φυλή των Αμαληκιτών. Η χώρα τους είχε

---

* Σήμερα, τα πηγαινέλα των προσκυνητών ανάμεσα στους δύο λόφους μνημονεύουν αυτή την απελπισμένη αναζήτηση.

πληγεί από την ξηρασία και είχαν φύγει προς αναζήτηση νερού και εύφορων γαιών. Αίφνης, διέκριναν ένα πουλί που φαινόταν να κρέμεται από τον ουρανό.

»«Αυτό το πουλί ψάχνει για νερό. Όμως ποτέ δεν υπήρξε νερό σε τούτη την κοιλάδα».

»Κατευθύνθηκαν προς το σημείο πάνω από το οποίο στεκόταν ακίνητο το πουλί και ανακάλυψαν την Άγαρ και τον Ισμαήλ. Η μητέρα και το παιδί είχαν πλαγιάσει κοντά στην πηγή. Οι Αμαληκίτες τούς πήραν κάτω από την προστασία τους κι έτσι ο Ισμαήλ μεγάλωσε κοντά τους.

»Τα χρόνια κύλησαν.

»Όταν ο Ισμαήλ ενηλικιώθηκε, ο Αβραάμ πήγε να τον βρει. Ένα πρωί που έκαναν περίπατο οι δυο τους στον φοινοκώνα, κοντά στην πηγή Ζάμιζαμ, ένας άγγελος εμφανίστηκε μπροστά τους.

»«Σε τούτο ακριβώς το μέρος θα χτίσετε ένα ιερό που οι τέσσερις γωνίες του θα βλέπουν στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα. Το όνομά του θα είναι Κάαμπα».

»Ο άγγελος έδωσε στη συνέχεια στον Αβραάμ μια ουράνια πέτρα. Μια μαύρη πέτρα, η οποία, από τα πανάρχαια χρόνια, φυλασσόταν μέσα σε μια σπηλιά».

«Συγχωρέστε με, αφέντη», διέκοψε τον γέροντα ο Χουσεΐν Αμπντ αλ-Τζαουάντ, σηκώνοντας τον κάλαμό του. «Το μαύρο δεν είναι σημάδι φαυλότητας; Κι όμως μια πέτρα μαύρου χρώματος έδωσε ο άγγελος στον Αβραάμ. Δε θα ήταν πιο φυσικό να είναι άσπρη, αμόλυνη, αφού ερχόταν από τον ουρανό, όπου βασιλεύει η πλέον εκτυφλωτική αγνότητα;»

«Η παρατήρησή σου είναι απολύτως λογική, γιε μου. Η πέτρα ήταν πράγματι άσπρη στις απαρχές του κόσμου. Οι αμαρτίες των ανθρώπων τη μαύρισαν στο πέραςμα των αιώνων. Κατάλαβες;»

Ο νέος άντρας κούνησε καταφατικά το κεφάλι.

«Όταν ο Ισμαήλ και ο Αβραάμ τελείωσαν το χτίσιμο του ιερού και τοποθέτησαν μέσα την πέτρα, ο άγγελος διέταξε: “Κάλεσε τους ανθρώπους σε προσκύνημα ώστε να έρθουν σ’ εσένα πεζή ή πάνω σε κάποιο λεπτόσωμο υποζύγιο, σε χαλικόστρωτο δρόμο”.

»“Κύριε, μέχρι πού θα φτάσει η φωνή μου;” ρώτησε ο Αβραάμ.

»Και ο Θεός τού αποκάλυψε: “Φώναξε και εγώ θα τη μεταβιβάσω”.

»Τότε, ανταποκρινόμενοι στο κάλεσμα του Θεού, που διαδόθηκε προς όλες τις κατευθύνσεις μέσω του Αβραάμ και του γιου του, οι άνθρωποι είδαν προσκυνητές όλο και πιο πολλούς να συρρέουν από όλη την Αραβία και περιοχές ακόμη πιο μακρινές. Όλοι έρχονταν στη Μέκκα για να εκπληρώσουν το Μεγάλο Προσκύνημα και να επισκεφθούν το ιερό που ονόμασαν τέμενος ή “Ιερό Οίκο”».

«Τι απέγινε η πηγή Ζάμζαμ που ξεπήδησε από τη φτέρνα του Ισμαήλ;»

«Έπειτα από πολύ καιρό, ύστερα από μια φυλετική σύρραξη, το πηγάδι γέμισε με ένα μέρος των προσφορών που άφηναν οι προσκυνητές και ξεχάστηκε».

Ο *σάχεμπ* συνέχισε: «Λίγο καιρό μετά, αποφασίστηκε ότι ένας άνθρωπος, ονόματι Κουσάι, από τη φυλή των Κουραϊσιτών, θα γινόταν κυβερνήτης της Μέκκας και φύλακας της Κάαμπα. Μόλις διορίστηκε, έβαλε να κατασκευάσουν μια μεγάλη κατοικία, το Νταρ αλ-Νάουντα, τον “Οίκο της Συνέλευσης”, και ανήγγειλε με περηφάνια ότι θα ανήκε σε όλους τους κατοίκους της Μέκκας και ότι οι προύχοντες θα μπορούσαν να συγκεντρώνονται εκεί για να ρυθμίζουν τις διαφορές τους. Ύστερα ο Κουσάι έφερε στην πόλη τις οικογένειες της φυλής του,

οι οποίες μέχρι τότε κατοικούσαν στα μονοπάτια και στα γειτονικά βουνά. Διαίρεσε τη Μέκκα σε τέσσερις συνοικίες, στις οποίες μοιράστηκαν αυτές οι οικογένειες, και έβγαλε διάταγμα να χτιστούν αληθινές κατοικίες. Εκείνες των πλουσίων κατασκευάστηκαν από πέτρα.

»Μία από τις ευγενέστερες πράξεις του Κουσάι ήταν η εισαγωγή μιας πρακτικής που αποκάλεσαν *Ριφάντα*. Είχε παρατηρήσει ότι οι προσκυνητές έρχονταν πάντα από πολύ μακριά, κουρασμένοι κι εξαντλημένοι. Εκτιμώντας ότι η Μέκκα έπρεπε να φανεί φιλόξενη, κάλεσε τους προύχοντες του Κουράις και τους είπε: «Άνθρωποι του Κουράις, είστε οι γείτονες του Θεού και οι φύλακες του Οίκου του. Την εποχή του Προσκυνηματος υποδέχεστε τους προσκυνητές. Οι οικοδεσπότες οι πιο άξιοι για φιλοξενία είναι οι οικοδεσπότες του Θεού. Ας τους δώσουμε, λοιπόν, να φάνε και να πιούνε μέχρι να φύγουν από την πόλη μας για να πάνε πάλι στο σπίτι τους και στην οικογένειά τους».

»Οι Κουραϊσίτες αντέδρασαν θετικά στην πρόταση του Κουσάι. Έκτοτε, είδαμε κάθε οικογένεια, ανάλογα με τις δυνατότητές της, να παρέχει τροφή και νερό στους ταξιδιώτες που έρχονταν στη Μέκκα.

»Έπειτα από δυο γενιές, ο Χάσιμ, γιος του Αμπντ Μανάφ και εγγονός του Κουσάι, πήρε τα ηνία της πόλης. Είναι ο άμεσος πρόγονος όλων των Χασμιτών του κόσμου. Ήταν πολύ πλούσιος άνθρωπος και η φιλοξενία του ήταν ανάλογη με τα πλούτη του».

Ο *σάχεμπ* σήκωσε τον δείκτη του ενός χεριού του για να δώσει έμφαση στα επόμενα λόγια του.

«Πρέπει να σου διευκρινίσω ένα πολύ σημαντικό σημείο, που, αν δεν αποσαφηνιστεί, θα μπορούσε να δημιουργήσει σύγχυση. Ο Χάσιμ είχε έναν μικρότερο αδελφό. Ονομαζόταν

Αλ-Μουταλίμπ. Θα καταλάβεις στη συνέχεια γιατί αναφέρω το όνομά του. Όταν μια μέρα ο Χάσιμ αναχώρησε επικεφαλής ενός καραβανιού που ήταν φορτωμένο με εμπορεύματα των Κουραϊσιτών για τη Μεδίνα, σ' αυτό τον αδελφό εμπιστεύτηκε τα καθήκοντα που είχε αναλάβει. Φτάνοντας στην αγορά του Ναμπτ, διέκρινε, ανεβασμένη σε μια εξέδρα, μια πανέμορφη γυναίκα που έδινε διαταγές καθώς έκανε αγοραπωλησίες με τρόπο αξιοθαύμαστο. Ζήτησε να μάθει γι' αυτή και του απάντησαν ότι ήταν η Σάλμα μπιντ Αμρού της πατριάς των Μπανού αλ-Νατζάρ.

»“Έχει σύζυγο;”

»Του απάντησαν: “Όχι. Επειδή την ενδιαφέρει να διατηρήσει τη θέση της ανάμεσα στους δικούς της, θα παντρευτεί μόνο έναν άντρα που θα δεχτεί να αφήσει την τύχη του στα χέρια της. Όταν παντρευτούν, αν δεν αντέξει αυτό τον άντρα, θέλει να ξέρει ότι θα τον παρατήσει”.

»Αυτή η πληροφορία ενέτεινε ακόμα περισσότερο το ενδιαφέρον του Χάσιμ γι' αυτή τη γυναίκα. Τη ζήτησε σε γάμο. Εκείνη δέχτηκε να τον κάνει σύζυγό της.

»Όταν ξαναπήρε τον δρόμο για τη Μέκκα, η Σάλμα τον συνόδευσε. Όμως έβαλε όρο πως, σαν ερχόταν η ώρα, θα την άφηγε να γυρίσει στη Μεδίνα για να γεννήσει κοντά στην οικογένειά της. Όταν έμεινε έγκυος, όπως είχε υποσχεθεί, ο Χάσιμ οδήγησε ο ίδιος τη Σάλμα στους γονείς της. Ύστερα εκείνος επωφελήθηκε της ευκαιρίας και συνέχισε μέχρι τη Συρία, όπου έπρεπε να ασχοληθεί με ορισμένες υποθέσεις. Κατά την απουσία του γεννήθηκε ένας γιος, που η Σάλμα ονόμασε Σάμπα αλ-Χαμάντ, επειδή, όταν γεννήθηκε, είχε μια λευκή τούφα στα μαλλιά του. Δυστυχώς, ο Χάσιμ δεν είχε ποτέ την ευκαιρία να τον γνωρίσει. Την ώρα που η Σάλμα γεννούσε, ο Χάσιμ πέθαινε στη Γάζα, κι έτσι ο αδελφός του, αυτός που

ανέφερα πριν από λίγο, ο Αλ-Μουταλίμπ, κληρονόμησε τον τίτλο του κυβερνήτη της Μέκκας».

Ο *σάχεμπ* έκανε μια μικρή παύση. Ύστερα πήρε το Κοράνι που ήταν ακουμπισμένο στους μηρούς του, το ξεφύλλισε σαν να προσπαθούσε να βρει μια πληροφορία και συνέχισε.

«Ο Αλ-Μουταλίμπ ήταν σπουδαίος άνθρωπος, προικισμένος με μεγάλες ψυχικές αρετές. Πολύ γρήγορα, έγινε αξιοσέβαστος ηγέτης, ιδιαίτερα αγαπητός στους συμπολίτες του. Επί οκτώ χρόνια περίπου, αγνοούσε την ύπαρξη του Σάιμπα. Χωρίς αμφιβολία, η Σάλμα, μια και είχε γεννήσει στη Μεδίνα, όταν πληροφορήθηκε τον θάνατο του συζύγου της, έκρινε πιο ασφαλές να παραμείνει κοντά στους γονείς της.

»Όμως, μια μέρα που ο μικρός Σάιμπα έπαιζε με τα άλλα παιδιά, ξέσπασε ένας καβγάς, από τον οποίο βγήκε νικητής. Δήλωσε λοιπόν με περηφάνια και δυνατή φωνή: “Είμαι ο γιος του Χάσιμ!”

»Ένας ταξιδιώτης που περνούσε από κει, πηγαίνοντας προς τη Μέκκα, τον άκουσε. Μόλις έφτασε, έσπευσε στην οικία του Αλ-Μουταλίμπ και του είπε: “Όταν βρισκόμουν στη Μεδίνα, είδα ένα αγόρι γεμάτο δύναμη και θάρρος, που τα είχε βάλει με πολλούς συντρόφους του στο παιχνίδι. Να φανταστείς ότι αναφέρθηκε στον αδελφό σου... τον Χάσιμ! Αν λέει αλήθεια, δεν είναι σωστό να αφήσουμε στα ξένα ένα αγόρι σαν κι αυτό, που είναι επίσης ανιψιός σου”.

»Ο Αλ-Μουταλίμπ συμφώνησε. Πήρε το άλογό του και κάλπασε προς τη Μεδίνα. Βρήκε αρκετά γρήγορα τον μικρό Σάιμπα, ο οποίος εκπαιδευόταν μαζί με φίλους στη ρύψη λίθων σε έναν στόχο. Κάθε φορά που τον πετύχαινε, αναφωνούσε: “Είμαι ο γιος του Χάσιμ, ο γιος του αφέντη της κοιλάδας!”

»Ο Αλ-Μουταλίμπ τον πλησίασε και του αποκάλυψε: “Κι εγώ είμαι θείος σου, από την πλευρά του πατέρα σου. Ήρθα

να σε πάρω και να σε οδηγήσω κοντά στους δικούς σου, στην πατρίδα σου, στο σπίτι του πατέρα σου, κοντά στον Οίκο του Θεού”.

»Στην αρχή το αγόρι δε φάνηκε ιδιαίτερα ενθουσιασμένο. Η προοπτική να εγκαταλείψει τη μητέρα και τους φίλους του δεν πρέπει να του άρεσε πολύ, αλλά τελικά πείστηκε. Εκείνη τη στιγμή ένας άντρας από την πατριά των Μπανού αλ-Νατζάο, από την οικογένεια της Σάλμα, προειδοποίησε τον Αλ-Μουταλίμπ: “Ξέρουμε ότι είσαι θεός του από την πλευρά του πατέρα του. Αν θέλεις να τον πάρεις μαζί σου, κάν’ το γρήγορα, πριν το μάθει η μητέρα του. Διαφορετικά, θα μας ζητήσει να σε εμποδίσουμε και θα είμαστε αναγκασμένοι να την υπακούσουμε”.

»Ο Αλ-Μουταλίμπ έβαλε το αγόρι πισωκάπουλα στο ζώο του και έφυγε χωρίς καθυστέρηση για τη Μέκκα. Όταν έφτασε στο σπίτι του, εμπιστεύθηκε τον Σάιμπα στη γυναίκα του, που του έδωσε καινούργια ρούχα και τον αρωμάτισε. Από εκείνη την ημέρα οι κάτοικοι της Μέκκας έδωσαν στο παιδί το όνομα Αμπντ αλ-Μουταλίμπ, που σημαίνει ο “υπηρέτης του Αλ-Μουταλίμπ”».

«Οι μήνες, τα χρόνια κύλησαν στην κλεψύδρα του χρόνου. Ο Σάιμπα, που από δω και πέρα θα αποκαλούμε Αμπντ αλ-Μουταλίμπ, κόντευε τα πενήντα. Όταν οι ακτίνες του ήλιου χάνονταν σιγά σιγά πίσω από τα βουνά που περιέβαλλαν την πόλη και η ζέστη δεν ήταν πια τόσο αποπνικτική, του άρεσε να ξαπλώνει στο έδαφος μέσα στον περίβολο της Κάαμπα. Πράγμα παράξενο, κατά τη διάρκεια εκείνων των στιγμών, μια οπτασία τον επισκεπτόταν σαν σε όνειρο και του έλεγε λόγια που είχαν να κάνουν με ένα κρυμμένο πηγάδι. Η φωνή τον πρό-

σταξε: “Σκάψε για να ανακαλύψεις αυτό που είναι σωτήριο!”

»“Τι είναι σωτήριο;”

»Σιωπή.

»“Σκάψε για να ανακαλύψεις αυτό που προσφέρεται χωρίς υπολογισμό”, ξανάρχισε η φωνή.

»“Τι είναι αυτό που προσφέρεται χωρίς υπολογισμό;”

»“Σκάψε για να ανακαλύψεις το καλά κρυμμένο”, έλεγε πάλι η φωνή.

»“Τι είναι το καλά κρυμμένο;”

»“Σκάψε για να ανακαλύψεις τη Ζάμζαμ”.

»“Τι είναι η Ζάμζαμ;”

»“Είναι μια κληρονομιά που έχεις από τον πιο μακρινό σου πρόγονο. Θα σβήσει τη δίψα των πολυάριθμων προσκυνητών. Βρίσκεται κοντά σε μια μυρμηγκοφωλιά όπου θα πάει αύριο νατσιμπολογήσει ένα κοράκι με λευκή φτερούγα”.

»Στην αρχή, ο Αλ-Μουταλίμπ απέδωσε αυτά τα λόγια στον κόσμο των ονείρων, μέχρι την ημέρα που, αφού ολοκλήρωσε την τελετή της περιφοράς γύρω από τον ιερό βωμό, αποφάσισε να ακολουθήσει τις υποδείξεις που έλαβε στο όνειρό του. Όταν οι Κουραϊσίτες ψυχανεμίστηκαν το σχέδιό του, αναφώνησαν ότι κάτι τέτοιο θα ήταν ιεροσυλία! Το μέρος ανήκε σε τόπο που ήταν αφιερωμένος στα είδωλα.

»“Μα τον Θεό, δε θα σε αφήσουμε να σκάψεις εκεί όπου συνηθίζουμε να κάνουμε τις προσφορές μας!”

»Όμως ο Αλ-Μουταλίμπ δε δειλίασε. Πήρε δυο φτυάρια και, συνοδευόμενος από τον μοναχογιό του, Αλ-Χάριθ, πήγε στο μέρος που του είχε υποδείξει το όραμα. Κάτω από το οργανισμένο και ταυτόχρονα ανήσυχο βλέμμα των κατοίκων της Μέκκας, άρχισαν να σκάβουν. Πρώτα ανακάλυψαν τις πέτρες με τις οποίες είχαν κλείσει το πηγάδι, κατόπιν δυο γαζέλες από χρυσάφι, που σίγουρα είχε κρύψει εκεί κάποια

αρχαία φυλή, και σπαθιά και ασπίδες. Και το νερό της Ζάμιζαμ ξεπήδησε!

»Ξεπήδησε σαν από θαύμα, και ο Αμπντ αλ-Μουταλίμπ αναφώνησε: «*Αλλάχου άκμπαρ!* Ο Θεός είναι μεγάλος!»

Ο γραφέας αναπήδησε. «*Αλλάχου άκμπαρ;*»

«Θέσε το ερώτημά σου».

«Είμαστε στην εποχή της *τζαχιλίγια*, δηλαδή της Άγνοιας, έτσι δεν είναι; Μια εποχή που βασιλεύε ο πολυθεϊσμός. Πολύ πριν από τη γέννηση του Προφήτη».

«Ακριβώς».

«Τότε πώς ο Αμπντ αλ-Μουταλίμπ μπόρεσε να επικαλεστεί το όνομα του Αλλάχ;»

«Η έκπληξή σου είναι κατανοητή. Λίγοι άνθρωποι γνωρίζουν ότι οι πολυθεϊστές εκείνης της εποχής αναφέρονταν σε έναν θεό που δεν ήταν ένας και μοναδικός αλλά έχαιρε μιας κάποιας ανωτερότητας σε σχέση με τους άλλους θεούς. Αυτόν τον υπέρτατο θεό τον αποκαλούσαν ήδη Αλλάχ. Αργότερα αυτό το όνομα διατήρησαν για να προσδιορίσουν τον θεό του Ισλάμ».

Ο γραφέας έκλινε με σεβασμό την κεφαλή σε ένδειξη ευχαριστίας.

«Μετά την ανακάλυψη της Ζάμιζαμ, ο Αλ-Μουταλίμπ δε θεωρήθηκε μόνο ήρωας, αλλά και θαυμαστός ευεργέτης. Παρ' όλα αυτά, όλες οι τιμές του κόσμου δεν μπορούσαν να κατευνάσουν τη μυστική φλόγα που κατέτρωγε την καρδιά του. Ήταν παντρεμένος, αλλά εξακολουθούσε να έχει μόνο ένα παιδί. Τότε παρακάλεσε τον θεό των ειδώλων να του εκπληρώσει ένα τελευταίο αίτημα, δηλαδή ν' αποκτήσει δέκα αρσενικά παιδιά και να τα αναθρέψει μέχρι να γίνουν άντρες. Σε αντάλλαγμα, υποσχέθηκε να θυσιάσει έναν από τους γιους του στη θεότητα της Κάαμπα. Η παράκλησή του εισακούστη-

κε. Όταν οι γιοι του έγιναν έφηβοι, τους συγκέντρωσε και τους οδήγησε στον Ιερό Οίκο για να θυσιάσει έναν από αυτούς. Ποιον όμως;

»Ο Αλ-Μουταλίμπ απευθύνθηκε σε δέκα άντρες της φυλής των Κουραϊσιτών: “Ο καθένας από σας θα πάρει ένα βέλος, θα γράψει επάνω το όνομα ενός από τους γιους μου και θα μου το δώσει”».

«Ένα βέλος;» απόρησε ο Αμπντ αλ-Τζαουάντ.

«Ναι, διότι οι Άραβες, εκείνη την εποχή, τραβούσαν στην τύχη βέλη προκειμένου να λύσουν σημαντικά θέματα. Ήταν βέλη χωρίς μύτη και φτερά, πάνω στα οποία έγραφαν τις διάφορες πιθανές απαντήσεις σε ένα ερώτημα. Τις περισσότερες φορές επρόκειτο για ένα ναι ή ένα όχι. Πήγαιναν στην Κάαμπα, κάτω από το πιο σημαντικό από τα είδωλα που τιμούσαν οι Κουραϊσίτες, τον θεό Χουμπάλ, του οποίου ικέτευαν την παρέμβαση. Αυτός που θα έκανε την κλήρωση έβαζε όλα τα βέλη στο βάθος ενός σάκου και τραβούσε εκείνο που θα είχε επάνω την ποιμή.

»Όταν οι Κουραϊσίτες τού έδωσαν τα βέλη, ο Αμπντ αλ-Μουταλίμπ τα εμπιστεύτηκε στον άνθρωπο που θα τραβούσε τον κλήρο και άφησε την απόφαση στη θέληση του θεού.

»Το πρώτο βέλος που βγήκε είχε το όνομα του Αμπντ Αλλάχ, του μικρότερου γιου του Αμπντ αλ-Μουταλίμπ, του προσφιλέστερου παιδιού του. Με την καρδιά ραγισμένη, ο Αλ-Μουταλίμπ πήρε το παιδί από το χέρι και το οδήγησε μπροστά στις δύο θεότητες, τον Ισάφ και τη Νάιλα, για να το θυσιάσει.

»“Όχι!” αναφώνησαν οι Κουραϊσίτες. “Μην τον σκοτώσεις! Αν μπορούμε να τον αγοράσουμε, είμαστε έτοιμοι να πληρώσουμε τα λύτρα του. Μην τον σκοτώσεις!”

»Ο Αμπντ αλ-Μουταλίμπ τούς θύμισε ότι επρόκειτο για ένα τάμα και δεν είχε άλλη επιλογή. Εκείνοι του απάντησαν:

“Είσαι ο αρχηγός μας. Σε σέβεται όλη η Αραβία. Αν θυσιάσεις τον γιο σου τώρα, την πράξη σου θα τη μιμηθούν κι άλλοι. Αυτό θα μπορούσε να μας αποδυναμώσει και να σπείρει το χάος στην κοινωνία μας”.

»“Τι πρέπει να κάνω λοιπόν;” ικέτευσε ο Αλ-Μουταλίμπ.

»“Πήγαινε τον γιο σου στη Χετζάζη, στη Χαϊμπάρ, μια άσση που την καλλιεργούν οι Εβραίοι. Εκεί ζει μια μάντισσα που την εμπνέει ένα τζίνι. Αν σου πει να θυσιάσεις τον Αμπντ Αλλάχ, θα το κάνεις· αν σου προτείνει μια λύση που θα σου επιτρέψει να τον σώσεις, θα την υπακούσεις”.

»Ο Αμπντ αλ-Μουταλίμπ δέχτηκε και βρέθηκε μπροστά σε μια παράξενη γυναίκα, με βλέμμα σκοτεινό και διεισδυτικό. Εκείνη συλλογίστηκε ώρα πολλή πριν ρωτήσει: “Ποιο είναι σε σας το τίμημα του αίματος;”

»“Δέκα καμήλες”.

»“Τότε γύρνα πίσω, πρόσφερε τον γιο σου από τη μια και δέκα καμήλες από την άλλη. Βάλε κλήρο με τα βέλη. Αν η τύχη υποδειξει πάλι το παιδί, πρόσθεσε δέκα καμήλες και συνέχισε έτσι ώσπου να ικανοποιηθεί η θεότητα. Όταν γίνει αυτό, θα έχεις εκπληρώσει το τάμα σου και ο γιος σου θα έχει σωθεί”.

»Όταν γύρισαν στη Μέκκα, ο Αμπντ αλ-Μουταλίμπ και οι γιοι του παρουσιάστηκαν μπροστά στον Χουμπάλ και έκαναν αυτό που τους είχε πει η μάντισσα.

»Αλίμονο, η τύχη υπέδειξε για άλλη μια φορά τον Αμπντ Αλλάχ. Πρόσθεσαν δέκα καμήλες. Η τύχη υπέδειξε πάλι τον Αμπντ Αλλάχ. Δεκάδα τη δεκάδα, η τύχη υποδείκνυε πάντα τον Αμπντ Αλλάχ. Όταν ο αριθμός των καμηλών έφτασε τις εκατό, ο Αμπντ αλ-Μουταλίμπ ικέτευσε τον θεό με περισσότερη ακόμα επιμονή. Αυτή τη φορά η τύχη ήταν με το μέρος του.

»Από τότε, λοιπόν, λένε ότι το τίμημα του αίματος ορίστηκε στις εκατό καμήλες.

»Ο Αλ-Μουταλίμπ άρχισε τότε να ψάχνει σύζυγο για τον Αμπντ Αλλάχ, ο οποίος ήταν ένας ωραίος νέος, γεμάτος σφρίγγος και στην ακμή της νεότητάς του. Του άξιζε λοιπόν μια γυναίκα αντάξια των προτερημάτων του. Ύστερα από έρευνες μερικών ημερών, ο Αλ-Μουταλίμπ επέλεξε την Αμίνα, θυγατέρα του Ουάχαμπ ιμπν Αμπντ Μανάφ, της πατριάς Ζούχρα. Δεν υπήρχε αμφιβολία ότι θα του χάριζε πολλούς απογόνους.

»Ήταν μια ευτυχής ένωση. Αρχετά γρήγορα, ο Αμπντ αλ-Μουταλίμπ, ο οποίος ήθελε να προετοιμάσει τα παιδιά του ώστε να πάρουν τη σκυτάλη, επέλεξε τον Αμπντ Αλλάχ για να πάρει μέρος σε ένα καραβάνι που αναχωρούσε για τη Συρία. Μπορεί ο νέος να ήταν χαρούμενος, η γυναίκα του όμως με δυσκολία έκρυβε την αγωνία της. Ήταν έγκυος στο πρώτο παιδί τους και, χωρίς να μπορεί να διευκρινίσει τον λόγο, βλέποντας τον σύζυγό της να απομακρύνεται, είχε το προαίσθημα ότι δε θα ξαναγύριζε πια. Προαίσθημα που, δυστυχώς, βγήκε αληθινό. Παρότι νέος –ήταν μόλις είκοσι ετών– και γερός, ο Αμπντ Αλλάχ κόλλησε μια ασθένεια που τον εξασθένησε και πέθανε στη Μεδίνα.

»Μαθαίνοντας το νέο, η Αμίνα λύγισε από τον πόνο. Κλείστηκε στον εαυτό της, κι όταν στέγνωσαν πια τα δάκρυά της, έβαλε τα χέρια πάνω στην κοιλιά της, που είχε στρογγυλέψει από την εγκυμοσύνη. Όταν ένιωσε τη ζωή που σάλευε μέσα της, ηρέμησε και κατάλαβε ότι ο μακαρίτης σύζυγός της θα ξαναζούσε μέσα από αυτό το παιδί.

»Όσο πλησίαζε η ημέρα του τοκετού, τόσο συνειδητοποιούσε η Αμίνα ότι κουβαλούσε μέσα της ένα φως».

Ο Αλ-Ναμπάτι σταμάτησε σ' αυτή τη λέξη και χάιδεψε μηχανικά τη γενειάδα του.

Ο Αμπντ αλ-Τζαουάντ σήκωσε το κεφάλι, περιμένοντας τη συνέχεια.

Πέρασε λίγη ώρα.

Ο *σάχεμπ* φαινόταν να έχει αποκοιμηθεί. Τότε ο Αμπντ αλ-Τζαουάντ τον πλησίασε και του ψιθύρισε: «Κύριε, θέλετε να φωνάξω τον γιο σας να έρθει να σας πάρει;»

Ο γέροντας απέφυγε την ερώτηση και χτύπησε τα χέρια του. «Φάντελ!»

Ακούστηκαν βήματα. Ο άνθρωπος που είχε υποδεχτεί τον Αμπντ αλ-Τζαουάντ παρουσιάστηκε στο κατώφλι.

«Με ζητήσες, πατέρα;»

«Ναι. Θέλω να ξαπλώσω». Και, γυρνώντας προς τον γραφέα, πρόσθεσε: «Μπορείς να κοιμηθείς εδώ. Είσαι στο σπίτι σου. Ο Φάντελ θα σου δείξει την κάμαρά σου».

Όταν έμεινε μόνος, ο Αμπντ αλ-Τζαουάντ σκέφτηκε την τελευταία λέξη που πρόφερε ο συνομιλητής του: «φως», και αναρωτήθηκε τι να υπονοούσε άραγε.

«Όταν γεννηθεί, θα πεις: “Σε βάζω κάτω από την προστασία του Μοναδικού, ενάντια στην απιστία κάθε φθονερού”».

Ιμπν Χισάμ, *Αλ-Σίρα αλ Ναμπαουάγια*

Ο ΓΡΑΦΕΑΣ ΑΝΟΙΓΟΚΛΕΙΣΕ τα μάτια και ανασηκώθηκε στην ψάθα του. Δεν είχε κοιμηθεί καλά.

Όλη τη νύχτα, τον κατέτρεχαν οράματα συγκεχυμένα, όπου αναμειγνύονταν ψίθυροι και κραυγές. Ίσως έπρεπε να βρει την εξήγηση των βασάνων του στην ιερή εργασία στην οποία είχε αποφασίσει να εμπλακεί, κι αναρωτήθηκε γιατί, μετά τον θάνατο του Προφήτη, οι άγγελοι του Θεού είχαν σωπάσει.

Βγήκε στην αυλή και προχώρησε προς το πηγάδι που είχε διακρίνει φτάνοντας την προηγούμενη. Έβγαλε λίγο νερό για να κάνει τις πλύσεις του, ήπие μερικές γουλιές και στάθηκε ακίνητος, με το πρόσωπο στραμμένο στον ουρανό. Έναν ουρανό με κυανό μεταλλικό χρώμα. Τη στιγμή που ετοιμαζόταν να φύγει, την είδε.

Είχε εμφανιστεί φευγαλέα στην αυλή για να εξαφανιστεί αμέσως: μια γυναίκα, ήταν σίγουρος γι' αυτό. Μήπως είχε ονειρευτεί; Μήπως τα φαντάσματα της νύχτας τον κατέτρεχαν ακόμη;

Πήρε βαθιά ανάσα και κίνησε για το σπίτι.

«Είθε το ξύπνημά σου να είναι φωτεινό. Κοιμήθηρες καλά;»

Ο Χουσείν γύρισε να δει αυτόν που του μιλούσε.

Ένας άντρας ερχόταν προς το μέρος του, μπροστά από ένα κοπάδι γιδοπρόβατα. Ήταν ο Φάντελ, ο γιος του *σάχεμπ*.

«Είθε ο Θεός να σε ευλογεί. Ναι. Πολύ καλά».

«Θέλεις να μοιραστείς μαζί μου μερικούς χουρμάδες και γάλα;»

«Ευχαρίστως».

Ο άντρας παράτησε το κοπάδι του και τον παρέσυρε στο εσωτερικό του σπιτιού, στο δωμάτιο που χρησίμευε για μαγειρείο.

«Τάισα το άλογό σου και το πότισα», είπε καθώς έπαιρνε δυο πήλινα κύπελλα.

«Σ' ευχαριστώ. Αυτό ακριβώς ετοιμαζόμουν να κάνω κι εγώ».

Ο Χουσείν κάθισε στο πάτωμα, κι ενώ ο οικοδεσπότης του τον σερβίριζε, αποφάσισε να κάνει την ερώτηση που του έκαιγε τα χείλη.

«Συγχώρεσε την αδιακρισία μου, αλλά ζει και κανείς άλλος κάτω από αυτή τη στέγη;»

«Γιατί;»

«Επειδή... πριν από λίγο, νόμισα ότι είδα κάποιο πρόσωπο στην αυλή».

«Σωστά είδες».

«Η σύζυγός σου ίσως;»

«Όχι». Το πρόσωπο του Φάντελ σκυθρωπίασε. «Η σύζυγός μου έχει πεθάνει εδώ και καιρό, ενώ έφερνε στη ζωή το παιδί μας».

«Πολύ λυπάμαι. Είθε τα χρόνια που της έμεναν να ζήσει να προστεθούν σε εκείνα που σου επιφυλάσσει ο Αλλάχ».

Ο Φάντελ έβγαλε το χέρι πάνω στην καρδιά του σε ένδειξη ευγνωμοσύνης.

«Και... το παιδί σας; Τι απέγινε;»

«Πέθανε κι αυτό, λίγες μέρες μετά».

«Τι συμφορά!»

«Ο Αλλάχ το θέλησε έτσι», είπε εκείνος και με χείλη σφιγμένα πρόσθεσε γρήγορα: «Αν υπάρχει».

Ο Χουσέιν αναπήδησε. «Τι είπες;»

«Αυτό που είπα». Και συνέχισε: «Το πρόσωπο που είδες είναι η Σάλουα. Η υπηρέτριά μας. Ασχολείται με τον πατέρα μου και ετοιμάζει το φαγητό». Και, πάνω στην κουβέντα, ρώτησε: «Γιατί θέλεις να γράψεις τη ζωή του Απεσταλμένου;»

«Για να τη διαδώσω. Για να μη χαθεί το πεπρωμένο του μες στην άμμο».

«Είσαι πεπεισμένος λοιπόν;»

«Πεπεισμένος;»

«Ότι ο Μωάμεθ ήταν απεσταλμένος του Αλλάχ;»

«Φυσικά. Δεν έχω καμία αμφιβολία».

Ο γιος του *σάχεμπ* τού έδωσε ένα βαθύ πιάτο με χουρμάδες.

«Μπορεί να κάνω λάθος», παρατήρησε ο Αλ-Τζαουάντ, «αλλά μου φαίνεται ότι δεν έχεις την ίδια πεποίθηση».

Ο Φάντελ σήκωσε αδιάφορα τους ώμους.

«Σε λίγο κλείνω τα πενήντα έξι. Έχω ακούσει τους χριστιανούς, για τους οποίους ο Ιησούς είναι ο γιος του Αλλάχ· τους Εβραίους, που ισχυρίζονται ότι είναι ο εκλεκτός λαός του φιλεϋσπλαχνου! Όλοι τους είναι σίγουροι ότι κατέχουν την αλήθεια».

Ο Αμπντ αλ-Τζαουάντ άνοιξε το στόμα για να απαντήσει, αλλά ο Φάντελ τον έκοψε απότομα για να ρωτήσει: «Έχεις ακούσει για τη θυσία που ο Θεός απαίτησε από τον Αβραάμ;»

Ο νέος άντρας κούνησε αρνητικά το κεφάλι.

«Μου το αφηγήθηκε ένας σύντροφος του Προφήτη. Σε μια δεδομένη στιγμή, ο Θεός ζήτησε από τον Αβραάμ να θυσιάσει τον νεογέννητο γιο του, τον Ισμαήλ».

«Για να τον δοκιμάσει. Για να δοκιμάσει την πίστη και την αγάπη του».

«Δεν είναι αυτό το θέμα. Δεν το βρίσκεις παράξενο ότι η Βίβλος των Εβραίων αφηγείται την ίδια ιστορία; Με τη διαφορά ότι δεν πρόκειται για τον Ισμαήλ, αλλά για τον Ισαάκ. Και με τον ίδιο τρόπο, την τελευταία στιγμή, τα δυο παιδιά αντικαταστάθηκαν από ένα κριάρι. Το θεωρείς λογικό; Ποια από τις δύο ιστορίες είναι η αληθινή;»

Ο γραφέας φάνηκε προβληματισμένος και σκέφτηκε ότι με την πρώτη ευκαιρία θα έκανε αυτή την ερώτηση στον *σά-χεμπ*.

«Ασ' το, δεν πειράζει», είπε ο Φάντελ. «Δεν τα πολυκαταλαβαίνω όλα αυτά. Εγώ πιστεύω μόνο στον άνθρωπο. Στον άνθρωπο και στους νόμους που διέπουν τις ζωές μας. Η δικαιοσύνη, η εντιμότητα, η αξιοπιστία. Αυτά είναι τα πιστεύω μου. Και δε θα τα προδώσω ποτέ! Θέλεις άλλο ένα κύπελλο γάλα; Έχω επίσης αποξηραμένο κρέας».

«Σ' ευχαριστώ. Είναι καιρός να πάω στον πατέρα σου. Έχει ξυπνήσει;»

«Ναι. Με το πρώτο φως της αυγής. Πηγαίνω να τον ειδοποιήσω».

Καθώς ο Χουσεΐν σηκωνόταν, ρώτησε: «Ο πατέρας σου γνωρίζει τα πιστεύω σου;»

«Εννοείς την έλλειψη της πίστης μου; Ναι. Είναι ενήμερος».

«Αυτό έγινε το έτος 570», είπε ο Αλ-Ναμπάτι. «Μια Δευτέρα, το βράδυ της δωδέκατης ημέρας του Ραμπί αλ-Αουάλ*, το έτος του Ελέφαντα**. Η Αμίνα καθόταν στην αυλή που γειτόνευε με το σπίτι του θείου της. Παρά το νυχτερινό αεράκι, η ζέστη ήταν ακόμα αποπνικτική. Η σελήνη, στρογγυλή και γεμάτη, σκόρπιζε ένα γαλακτερό φως στην καμπύλη των αμμόλοφων. Ξάφνου, ένιωσε ότι το φως που κουβαλούσε μέσα της εδώ και εννιά μήνες εκδήλωνε την επιθυμία να ξεπηδήσει και να φωτίσει τον κόσμο. Η βιαιότητα των πρώτων ωδινών την έκανε να βγάλει μια δυνατή κραυγή, που ξεσήκωσε τις γυναίκες του σπιτιού. Με υπομονή, με λόγια καθουσιαστικά, με κινήσεις γνωστές και μετροημένες από παλιά, βοήθησαν την Αμίνα να φέρει το παιδί της στον κόσμο. Ήταν αρσενικό. Όταν το έβαλαν στον κόρφο της, η Αμίνα, με πρόσωπο κάθιδρο, μουρμούρισε: “Σε βάζω κάτω από την προστασία του Μοναδικού και μακριά από τη δολιότητα κάθε φθονερού”. Ύστερα φώναξε την εξαδέλφη της. “Να πάει κάποιος να ειδοποιήσει τον παππού του!”

»Έπειτα από λίγα λεπτά, ο Αμπντ αλ-Μουταλίμπ ήρθε στην κάμαρα όπου ήταν ξαπλωμένη η Αμίνα. Φύλησε τρυφερά τη μητέρα στο μέτωπο και πήρε το παιδί στην αγκαλιά του.

»“Εσύ είσαι, λοιπόν, ο γιος του Αμπντ Αλλάχ; Αγαπούσαμε πολύ τον πατέρα σου, ξέρεις. Μας λείπει. Όμως χάρη σε σένα είναι σαν να τον ξαναβρίσκουμε λιγάκι. Τι όνομα θα του δώσουμε;”

---

* Στις 12 Οκτωβρίου, αλλά είναι δύσκολο να αποδειχτεί αυτή η ημερομηνία με σιγουριά.

** Είναι μια αναφορά στο έτος κατά το οποίο ο Αβραχά αλ-Χαμπασί, ένας χριστιανός βασιλιάς της Υεμένης, ήρθε με τους ελέφαντές του σε μια προσπάθεια να καταστρέψει τη Μέκκα.

»Η Αμίνα απάντησε χωρίς δισταγμό: “Θα τον ονομάσουμε Μωάμεθ*”.

»“Μωάμεθ; Δεν το έχω ξανακούσει αυτό το όνομα. Πού το βρήκες;”

»“Το εμπνεύστηκα από ένα όραμα, όταν ήμουν έγκυος. Έτσι, θα δοξάζεται από τον Μοναδικό στον ουρανό και από τους ανθρώπους στη γη”.

»“Θα γίνει όπως επιθυμείς. Θα τον πάω στον Ιερό Οίκο για να τον ευλογήσει”.

»Η Αμίνα κατένευσε.

»Όταν βρέθηκε στον περίβολο της Κάαμπα, ο Αμπντ αλ-Μουταλίμπ απηύθυνε στον θεό και στα είδωλά του μια ευχαριστήρια προσευχή.

»“Σας ευχαριστώ για τις ευεργεσίες σας. Με την ευλογία σας, αυτό το παιδί θα φωτίσει τις ζωές μας, όπως και ο πατέρας του. Ευχαριστώ γι’ αυτή τη γέννηση. Ο γιος μου έφυγε. Τον αντικαθιστά ο γιος του. Είστε μεγάλοι!”»

Ο γέροντας Αλ-Ναμπάτι έκανε μια παύση. Τα μάτια του, το πρόσωπό του ήταν γεμάτα συγκίνηση. Αυτός και ο Αμπντ αλ-Τζαουάντ απέμειναν για λίγο σιωπηλοί, σαν να είχαν πέσει σε περιουλλογή.

«Λένε», συνέχισε ο *σάχεμπ*, «ότι τη νύχτα που γεννήθηκε ο Μωάμεθ –η ειρήνη να είναι μαζί του– η γη της Τιςφούν**,

---

* Ο Ιμπν Ισάκ, πρώτος «βιογράφος» του Προφήτη, αναφέρει ότι αυτό το όνομα ήταν άγνωστο στην Αραβική Χερσόνησο εκείνη την εποχή. Στα αραβικά Μωάμεθ (Μουχάμαντ) σημαίνει «ο υπερευλογημένος», «ο άξιος επαίνων».

** Η Κτησιφών.

της πρωτεύουσας της Περσικής Αυτοκρατορίας, σείστηκε, και η αίθουσα του θρόνου όπως και δεκατέσσερα μπαλκόνια του ανακτόρου υπέστησαν ζημιές. Και, το πιο σοβαρό, η ιερή φλόγα έσβησε απότομα, κάτι που είχε να συμβεί εδώ και χίλια χρόνια.

»Ο βασιλιάς Χουρόης Α΄ πετάχτηκε από το κρεβάτι του και ενστικτωδώς σκέφτηκε ότι δεχόταν εχθρική επίθεση. Όμως αυτό ήταν αδύνατον, αφού από πολύ καιρό η αυτοκρατορία δε βρισκόταν σε πόλεμο με κανέναν. Άφησε το κρεβάτι του και κάλεσε αμέσως τους υπουργούς του στην αίθουσα του θρόνου.

»«Μπορεί να μου εξηγήσει κανείς τι συνέβη; Και γιατί έσβησε η ιερή φλόγα;»

»Ο αρχιερέας, με ύφος σκυθρωπό, απάντησε: «Μου εμφανίστηκε ένα όραμα. Είδα αραβικά άλογα, καθαρόαιμα, να διασχίζουν τον Τίγρη και να εξαπλώνονται σε όλη την αυτοκρατορία. Είδα επίσης τον θεό μας, τον Αχούρα Μάζντα, δακρυσμένο».

»«Τι σημαίνει αυτό;»

»«Νομίζω ότι κάτι τρομερό θα μας έρθει από τους Άραβες».

»«Γίνε πιο σαφής!»

»«Αυτό είδα μόνο, κύριέ μου. Δε γνωρίζω τίποτε άλλο. Έχω ένα άσχημο προαίσθημα».

»«Προαίσθημα;» Ο βασιλιάς έδειξε τη θύρα. «Λες ανοησίες! Χάσου από μπροστά μου!»

»Ο αρχιερέας αποσύρθηκε, οπισθοχωρώντας και τρέμοντας».

Ο Αμπντ αλ-Τζαουάντ ρώτησε: «Τι σχέση έχει η γέννηση του Προφήτη με τον θεό των Περσών;»

Ο Αλ-Ναμπάτι σήκωσε τους ώμους.

«Είμαι σαν τον αρχιερέα. Δε γνωρίζω τίποτε παραπάνω από αυτά που μου μετέφεραν, γιε μου*».

Ο Αλ Ναμπάτι βολεύτηκε πάλι πάνω στην ψάθα του και χάιδεψε τη γενειάδα του.

«Για να καταλάβει καλύτερα αυτός που θα μας διαβάσει τι πρόκειται να επακολουθήσει, είναι σημαντικό να γνωρίζει ότι, την εποχή που μπήκαν τα πρώτα θεμέλια της Μέκκας, επειδή ο αέρας της πόλης ήταν ιδιαίτερα επιβλαβής, συνηθίζαμε να εμπιστευόμαστε τα νεογνά μας στις γυναίκες των νομαδικών φυλών για να τα αναθρέψουν στις ορεινές περιοχές».

«Στο Τάιφ;»

«Ακριβώς. Την επομένη της γέννησης του Μωάμεθ, οι Μπανού Σαντ έτυχε να κατευθύνονται προς τη Μέκκα. Η Χαλίμα, μια από τις γυναίκες της φυλής, ήταν καβάλα σε μια γκρίζα γαϊδούρα, ενώ ο Χάριθ, ο σύζυγός της, πήγαινε πεζός, σέρνοντας πίσω του μια γέρικη καμήλα. Όταν διέκριναν την πόλη από μακριά, η Χαλίμα είπε στον σύζυγό της: “Αυτή η χρονιά της ξηρασίας μάς βύθισε στη φτώχεια. Κοίτα την καμήλα και τη γαϊδούρα μας, δεν μπορούμε ν’ αρμέξουμε τίποτε πια. Ακόμα και τα στήθη μου δεν έχουν αρκετό γάλα για να θρέψουν το παιδί μας”.

«Ο άντρας της σήκωσε τα χέρια στον ουρανό με καρτερία.

«“Ας ελπίσουμε ότι η εποχή που θα ’ρθει θα είναι καλύτερη”.

«Όταν έφτασαν στην πόλη, η Χαλίμα και οι συντρόφισσές

---

* Κι αυτό γιατί ούτε ο αρχιερέας ούτε ο Αλ-Ναμπάτι θα μπορούσαν να ξέρουν ότι, εξήντα χρόνια αργότερα, ο χαλίφης Ομάρ θα καταλάμβανε την Περσική Αυτοκρατορία επικεφαλής 30.000 μουσουλμάνων ιππέων, ότι θα κατακτούσε την Κτησιφώντα, την πρωτεύουσα, και ότι, σιγά σιγά, ο Θεός του Ισλάμ θα αντικαθιστούσε τον Αχούρα Μάζντα.

της άρχισαν να αναζητούν νεογέννητα. Κάθε φορά που μία από αυτές παρουσιαζόταν μπροστά στον Μωάμεθ και στην Αμίνα, έκανε την ίδια ερώτηση: “Πού είναι ο πατέρας του;” “Είναι ορφανός”. Μόλις η γυναίκα άκουγε αυτή την απάντηση, έφευγε. Πράγματι, μόνο οι πατέρες ήταν γενναιόδωροι. Όταν βράδιασε, όλες οι γυναίκες της φυλής είχαν αναλάβει από ένα βρέφος, εκτός από τη Χαλίμα. Σίγουρα έφταιγαν τα αδύνατα στήθη της. Σε μια στιγμή, βουρκωμένη, φώναξε: “Δε θα φύγω χωρίς παιδί! Τόσο το χειρότερο. Θα πάω να δω πάλι αυτό το ορφανό και θα το πάρω”.

»Πήγε να βρει την Αμίνα και της είπε: “Το σκέφτηκα. Δε βλέπω γιατί ένα ορφανό να μην έχει το δικαίωμα όπως όλα τα άλλα παιδιά να αναπνέει τον καθαρό αέρα της ερήμου. Η έρημος κάνει καλό στο σώμα και στην ψυχή. Αν θέλεις, θα πάρω τον γιο σου και θα ασχοληθώ μαζί του. Πώς τον λένε;”

»“Μωάμεθ ιμπν Αμπντ Αλλάχ”.

»Η τροφός πήρε το μικρό και πήγε να βρει τον σύζυγό της. “Σου παρουσιάζω τον Μωάμεθ”. Ξεκούμπωσε τον χιτώνα της και έβαλε τον αδύνατο μαστό της στα χείλη του βρέφους, και, ω του θαύματος! Μόλις το παιδί άγγιξε το στήθος της, αυτό γέμισε γάλα. Η γυναίκα τα έχασε και φώναξε τον σύζυγό της.

»“Χάριθ, φέρε το μωρό μας να το ταΐσω μετά”.

»“Πώς έγινε αυτό; Τι συνέβη;”

»“Μόλις με άγγιξε ο Μωάμεθ, το στήθος μου γέμισε αμέσως γάλα!”

»Θήλασε τα δυο παιδιά μέχρι που χόρτασαν. Τη στιγμή που τα έβαζε για ύπνο, ο Χάριθ έβγαλε μια δυνατή φωνή.

»“Γυναίκα! Έλα γρήγορα! Έλα γρήγορα!”

»Η Χαλίμα πετάχτηκε από τη σκηνή.

»“Κοίτα!” είπε ο Χάριθ δείχνοντας την καμήλα. “Δεν είναι απίστευτο;”

»Η Χαλίμα γονάτισε μπροστά στο ζώο και απόμεινε άφωνη: οι μαστοί του ήταν πρησμένοι σαν τουλούμια και έτοιμοι για άομεγμα.

»“Είναι απίστευτο”, ψέλλισε η γυναίκα. “Πρώτα τα στήθη μου και...”

»“Όλα αυτά τα καλά μάς ήρθαν από κείνο το παιδί;” ρώτησε ο Χάριθ.

»“Δεν ξέρω. Όμως σίγουρα ο Αλλάχ έχει βάλει το χέρι του σ’ αυτό”.

»Στον δρόμο της επιστροφής, η τροφός έβαλε τον Μωάμεθ στα καπούλια της γαϊδάρας της. Πέρα από κάθε προσδοκία, το ζώο, που στον πηγαισμό δυσκολευόταν πολύ να ακολουθήσει τον ρυθμό των άλλων ζώων, τώρα προχωρούσε άνετα, χωρίς φανερή προσπάθεια. Σε μια στιγμή μάλιστα, τάχυνε τον βηματισμό του.

»“Χαλίμα, περιμένε μας!” φώναξε μια από τις γυναίκες. “Είναι στ’ αλήθεια η ίδια γαϊδάρα που καρβαλούσες στον πηγαισμό;”

»“Ναι, η ίδια είναι”, απάντησε η Χαλίμα, χαρούμενη που βρισκόταν στην κεφαλή της πομπής.

»“Τι την τάισες;”

»“Τίποτε. Ή μάλλον ναι: το χαμόγελο του Μωάμεθ”».

«Για δυο χρόνια, η Χαλίμα και ο σύζυγός της έζησαν ένα αληθινό παραμύθι. Δεν υπήρχε άλλο κομμάτι γης στον κόσμο πιο άγονο από την περιοχή των Μπανού Σαντ. Κι όμως, χορτάρι φύτρωσε γύρω από τη σκηνή του ζευγαριού, κι όταν έπεφτε η νύχτα, τα πρόβατά τους γύριζαν χορτάτα και γεμάτα γάλα. Το μόνο που έπρεπε να κάνουν πια ήταν να τα αρμέγουν και να πίνουν, ενώ τα κοπάδια τριγύρω υπέφεραν, σε σημείο που οι

άνθρωποι της φυλής έλεγαν στους βουσκούς τους: “Κακομοίρηδες! Να πηγαίνετε τα ζώα σας εκεί που πάει ο βουσκός της Χαλίμα!”

»Ο ομογάλακτος αδελφός του Μωάμεθ επωφελούνταν επίσης από όλα αυτά τα αγαθά. Τα δυο παιδιά αναπτύσσονταν και ήταν γεμάτα ζωντάνια, όμως ήταν φανερό ότι ο γιος της Αμίνα σκορπούσε μια διαφορετική λάμψη και έδειχνε πολύ πιο ώριμος για την ηλικία του. Η φυλή περνούσε τις διάφορες εποχές εδώ κι εκεί· οι άντρες φυλούσαν τα κοπάδια στα βουσκοτόπια· οι γυναίκες μάζευαν ξύλα για το μαγείρεμα, συνηρούσαν τις εσπίες τους και ασχολούνταν με το γνέσιμο.

»Τελικά, έπειτα από δύο χρόνια, όταν όλα τα παιδιά των Κουραϊσιτών απογαλακτίστηκαν, οι Μπανού Σαντ κίνησαν πάλι για τη Μέκκα για να επιστρέψουν τα μικρά στις μητέρες τους. Στον δρόμο, η Χαλίμα είπε στον άντρα της: “Σκοπεύω να πω στην Αμίνα να μας επιτρέψει να κρατήσουμε τον Μωάμεθ άλλη μια χρονιά. Τι λες κι εσύ;”

»“Απ’ το στόμα σου στις πύλες τ’ ουρανού! Είμαστε στον παράδεισο από τότε που αυτό το παιδί μπήκε στη ζωή μας! Να μείνει! Να μείνει όσο καιρό θέλει να μας το αφήσει η μητέρα του”.

»Όταν έφτασαν στη Μέκκα, η Χαλίμα παρουσιάστηκε στη μητέρα του Μωάμεθ με ένα σφίξιμο στην καρδιά. Ίσως ήταν η τελευταία φορά που κρατούσε το παιδί στην αγκαλιά της.

»“Είναι καλά;” ρώτησε η Αμίνα. “Δεν αρρώστησε;”

»“Ποτέ. Όπως μπορείς να δεις και μόνη σου, ο γιος σου μεγαλώνει υπέροχα”.

»“Φαίνεται ότι το κλίμα της ερήμου τού κάνει καλό”.

»“Αυτό είναι αλήθεια. Γιατί δεν τον αφήνεις σε μας άλλον ένα χρόνο;”

»Δίβουλη, η Αμίνα παρατήρησε τον γιο της. Ήταν αλή-

θεια ότι το πρόσωπό του έλαμπε, τα μάγουλά του ήταν ροδοκόκκινα και απέπνεε υγεία.

»“Μου έλειψε. Θα μου λείψει”, είπε με κάποια μελαγχολία.

»Η Χαλίμα επέμεινε, αλλά όχι για πολύ.

»Στο κάτω κάτω, ο Μωάμεθ φαινόταν χαρούμενος. Ήταν φανερό ότι το ορεινό κλίμα τού έκανε καλό. Δεν ήταν να ξαφνιαστεί κανείς που μερικές οικογένειες δε δίσταζαν να εμπιστευτούν τα παιδιά τους δύο, πέντε, ακόμα και οκτώ χρόνια στις νομάδες τροφούς.

»“Συνέχισε να τον μεγαλώνεις όμορφα”, της είπε η Αμίνα. “Και φέρ’ τον μου πίσω δυνατό σαν βράχο!”»

«Η Χαλίμα και ο Χάριθ έφυγαν πάλι με το παιδί, και τα αγαθά συνέχισαν να κάνουν όμορφη και πλούσια τη ζωή τους. Όμως μια μέρα συνέβη ένα γεγονός πολύ παράξενο.

»Εκείνο το πρωί ο Μωάμεθ και ο ομογάλακτος αδελφός του έπαιζαν στα ριζά ενός αμμόλοφου πίσω από τον καταυλισμό, ενώ η Χαλίμα και ο Χάριθ κοιμόνταν στη σκηνή τους. Ξαφνικά, μέσα από μια αστραπή φωτός, εμφανίστηκαν από το πουθενά δύο άντρες ντυμένοι στα λευκά και πλησίασαν τα δυο παιδιά. Ο ένας άντρας είχε μια χρυσή λεκάνη γεμάτη χιόνι, την οποία άφησε κάτω. Ο άλλος πήρε τον Μωάμεθ και τον έβαλε να ξαπλώσει πάνω στην άμμο. Παραδόξως, καθόλου μα καθόλου τρομαγμένο, το μικρό αγόρι δεν προέβλεβε αντίσταση, ενώ ο ομογάλακτος αδελφός του, κατατρομαγμένος, δεν τολμούσε να κουνηθεί, με τα μάτια καρφωμένα στη σκηνή.

»Οι δυο άντρες έσκυψαν πάνω από το σώμα του Μωάμεθ και με τα χέρια τους άνοιξαν το στέρνο και την κοιλιά του. Το αγόρι τούς κοιτούσε ήρεμο, δε φαινόταν να νιώθει

κανέναν πόνο. Ο ένας από τους δύο άντρες έβγαλε τα σπλάχνα, τα έπλυνε απαλά με το χιόνι και τα ξανάβαλε στη θέση τους. Ο ομογάλακτος αδελφός του Μωάμεθ συνέχισε να παρακολουθεί άφωνος, σίγουρος ότι ονειρευόταν. Εκτός κι αν ήταν εφιάλτης.

»Ο δεύτερος άντρας βύθισε κατόπιν το χέρι του στο στέρνο του παιδιού, του έβγαλε την καρδιά, την έσκισε, αφαίρεσε έναν μαύρο θρόμβο αίματος και τον πέταξε μακριά. Ύστερα πήρε έναν γυαλιστερό κρίκο, τον πίεσε πάνω στην καρδιά, που γέμισε τότε με φως. Οι δυο άντρες πέρασαν κατόπιν τα χέρια τους πάνω στο στήθος και στην κοιλιά του Μωάμεθ, και όλες οι πληγές εξαφανίστηκαν. Την ώρα που έφευγαν έσφιξαν τον μικρό στην αγκαλιά τους, εναπόθεσαν ένα φιλί στην κεφαλή του και του είπαν: “Ω πολυαγαπημένε, μη φοβάσαι τίποτε. Αν ήξερες την ευδαιμονία για την οποία προορίζεσαι, δε θα ανησυχούσες”.

»Ταραγμένος και τρέμοντας, ο γιος της Χαλίμα και του Χάριθ έτρεξε να ειδοποιήσει τους γονείς του.

»“Κάτι άντρες ντυμένοι στα άσπρα άρπαξαν τον αδελφό μου!” φώναξε κουνώντας τα χέρια. Και τους περιέγραψε με κομμένη την ανάσα τη σκηνή της οποίας υπήρξε μάρτυρας.

»Χωρίς να περιμένουν το τέλος της ιστορίας, η Χαλίμα και ο Χάριθ βγήκαν τρέχοντας από τη σκηνή. Είδαν τον Μωάμεθ να στέκεται όρθιος στα ριζά του αμμόλοφου. Το πρόσωπό του ήταν κάτωχρο και είχε μαύρους κύκλους κάτω από τα μάτια.

»“Γιε μου”, ρώτησε ανήσυχη η τροφός, “τι έγινε;”

»Εκείνος τους αφηγήθηκε την ίδια ιστορία με τον ομογάλακτό του.

»“Ποιοι ήταν αυτοί οι άνθρωποι; Τους ξέρεις;”

»“Το μόνο που ξέρω είναι ότι σε μια στιγμή, όταν έφυγε ο αδελφός μου, ο ένας από αυτούς ζήτησε από τον σύντροφό

του: Ζύγισε την καρδιά του με δέκα άντρες του έθνους του. Με ζύγισαν και ο δίσκος της ζυγαριάς έγερνε προς τη μεριά μου. Ζύγισέ τον με εκατό άντρες του έθνους του. Με ζύγισαν και πάλι ήμουν πιο βαρύς. Ζύγισέ τον με χίλιους άντρες του έθνους του, συνέχισε ο άντρας με τα άσπρα. Με ζύγισε και πάλι ήμουν βαρύτερος. Φτάνει, είπε τελικά. Αν βάλουμε αυτόν από τη μια και όλο το έθνος του από την άλλη, πάλι θα υπερέχει”.

»Ταραγμένη, η Χαλίμα σήκωσε τον χιτώνα του αγοριού για να εξετάσει το σώμα του, αλλά δεν είδε κανένα ίχνος πληγής. Τίποτε. Ούτε μια σταγόνα αίμα.

»Κοίταξε τον Μωάμεθ με ύφος απορημένο.

»Ο Χάριθ τον εξέτασε κι αυτός. Τίποτε. Εντούτοις, όταν έβαλε το χέρι του πάνω στην πλάτη του παιδιού, διέκρινε ένα σημάδι σε ωοειδές σχήμα. Ήταν η πρώτη φορά που το έβλεπε. Ήταν πάντα εκεί; αναρωτήθηκε.

»Όταν νύχτωσε και τα δυο παιδιά έπεσαν για ύπνο, η τροφός και ο σύζυγός της πήγαν να καθίσουν μπροστά στη φωτιά.

»“Φοβάμαι μήπως ο Μωάμεθ έχει καταληφθεί από κανένα κακό πνεύμα”, άρχισε ο Χάριθ, “ή μήπως τον έχουν καταραστεί”.

»“Πρόσεχε τα λόγια σου!” εξανέστη η Χαλίμα. “Αυτό το παιδί μόνο καλά μάς έχει φέρει ως τώρα”.

»“Όλα μπορεί ν’ αλλάξουν. Είναι σημάδι. Φοβάμαι. Προτείνω να τον πάμε πίσω στη μητέρα του προτού το κακό που του έκαναν οι δύο αυτοί άνθρωποι εκδηλωθεί με τρόπο ορατό”.

»“Πιστεύεις στ’ αλήθεια ότι...”

»“Ναι, γυναίκα”.

»Ήξερε πως, όταν ο άντρας της έπαιρνε αυτό τον τόνο, εκείνη δεν είχε καμία ελπίδα να τον κάνει ν’ αλλάξει γνώμη».

«Έπειτα από μερικές μέρες, το ζευγάρι παρουσιάστηκε στο σπίτι της Αμίνα.

»«Τι συμβαίνει;» ρώτησε τρελή από αγωνία η νεαρή γυναίκα όταν είδε την τροφό στο κατώφλι της. «Αρρώστησε ο μικρός;»

»Απλώσε τα χέρια προς τον γιο της, τον τράβηξε κοντά της και επανέλαβε: «Τι συμβαίνει; Πες μου!»

»«Σ' τον έφερα», είπε μόνο η Χαλίμα.

»«Όμως εσύ επέμενες να τον κρατήσεις».

»«Μεγάλωσε. Το βλέπεις. Ολοκλήρωσα το συμβόλαιό μου. Είναι απόλυτα υγιής. Σκεφτήκαμε ότι θα ήθελες να τον βλέπεις να μεγαλώνει».

»Η Αμίνα κοίταξε την τροφό καχύποπτα.

»«Κάτι μου κρύβεις. Μίλα. Θέλω την αλήθεια!»

»«Μην ανησυχείς καθόλου, ο γιος σου είναι μια χαρά». Έκανε να φύγει.

»«Όχι!» επέμεινε η Αμίνα. «Θέλω να ξέρω!»

»«Εντάξει», υποχώρησε η τροφός. «Να ξέρεις πάντως ότι εμείς δεν είδαμε τίποτε, ούτε ο σύζυγός μου ούτε εγώ. Όταν έγινε μας το μετέφερε ο γιος μου και το επιβεβαίωσε ο δικός σου. Ομολογώ ότι, για μια στιγμή, φοβήθηκα μια επέμβαση του *σεϊτάν*...»

»Η Αμίνα αναπήδησε βίαια.

»«Του διαβόλου; Τρελάθηκες; Ποτέ! Ο διάβολος δεν έχει καταλάβει τον γιο μου! Αληθεύει ότι δεν είναι συνηθισμένο παιδί. Όταν ήμουν έγκυος, είδα να ξεπηδά από την κοιλιά μου ένα φως τόσο έντονο που φώτισε τα ανάκτορα της Μπούσρα στη γη του Σαμ*! Όταν τον έφερα στον κόσμο,

---

* Η σημερινή Συρία.

γλίστρησε, έβαλε τα χέρια κάτω και σήκωσε το κεφάλι προς τον ουρανό. Αυτά που σου περιγράφω δεν έχουν να κάνουν με τον δαίμονα!”

»“Πολύ καλά... Άκουσε λοιπόν”.

»Όταν η τροφός σταμάτησε να μιλάει, η Αμίνα κοίταξε τον Μωάμεθ. Στο βλέμμα της δεν υπήρχε ούτε φόβος ούτε έκπληξη. Δεν είχε προαισθανθεί ότι ο γιος της προοριζόταν να ζήσει ασυνήθιστα γεγονότα;

»“Αυτά είναι όλα”, ολοκλήρωσε η Χαλίμα. “Κι επειδή δεν ξέρουμε τι του έκαναν αυτοί οι άνθρωποι, προτιμάμε να σου τον επιστρέψουμε. Με βαριά καρδιά! Από τότε που μπήκε στη ζωή μας, ο γιος σου μας έκανε να ζήσουμε καλύτερα και να ευημερήσουμε”.

»Η Αμίνα χαμογέλασε.

»“Καταλαβαίνω γιατί έκανες αυτή την κίνηση. Όμως διώξε τους φόβους σου, Χαλίμα. Μεγάλα πράγματα ετοιμάζονται για το παιδί μου. Φύγε εν ειρήνη”».

Ο *σάχεμπ* σώπασε. Φαινόταν εξαντλημένος από την αφήγηση, εκτός κι αν το πρόσωπό του είχε μεταμορφωθεί από τη συγκίνηση.

Μεδίνα, 672. Έχουν περάσει ήδη σαράντα χρόνια από τότε που ο Προφήτης παρέδωσε την ψυχή του στον Ύψιστο. Οι περισσότεροι από εκείνους που τον γνώρισαν έχουν χαθεί. Κάποιοι έχουν πεθάνει, άλλοι έχουν σκορπιστεί στην απεραντοσύνη της Ανατολής. Όλοι, εκτός από έναν άνθρωπο, έναν γέροντα. Είναι ο τελευταίος μάρτυρας. Η ύστατη ανάμνηση.

Ένας νεαρός γραφέας, ο Χουσείν Αμπντ αλ-Τζαουάντ, καλπάζει με το άλογό του στην έρημο. Ο καιρός πιέζει. Είναι πεπεισμένος ότι ο ίδιος ο Ύψιστος του έχει αναθέσει μια ιερή αποστολή: να καταγράψει τις αναμνήσεις του γέροντα για να τις μεταβιβάσει στον κόσμο. Θα φτάσει εγκαίρως ο Τζαουάντ; Ο μαθητής θα μπορέσει να θυμηθεί με κάθε λεπτομέρεια τα λόγια του Μωάμεθ;

Με το απαράμιλλο ταλέντο του συγγραφέα και του γλαφυρού αφηγητή, ο Ζιλμπέρ Σινουέ ξαναζωντανεύει τη ζωή του Μωάμεθ, οι πράξεις και τα κατορθώματα του οποίου αποτελούν πηγή έμπνευσης για πάνω από ένα δισεκατομμύριο άντρες και γυναίκες.

Ένα παθιασμένο αφήγημα που μας μεταφέρει στη χαράγγη της σύγχρονης εποχής.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psichogios.gr

ISBN: 978-618-01-1656-4

9 786180 116564

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΜ: 17841

Γ Ι Α   Α Ν Α Γ Ν Ω Σ Τ Ε Σ   Μ Ε   Α Π Α Ι Τ Η Σ Ε Ι Σ